

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. Opschorting maatregel maximum aantal voorkeursmachtigingen
- ↓ 2. IND-wifi in AC's, printfaciliteit voor advocaten verval
- ↓ 3. Uitspraak Afdeling over 'derdelanders' Oekraïne

Jurisprudentie

- ↓ 1. 17-01-2024, ABRvS, [ECLI:NL:RVS:2024:32](#), hoger beroep vreemdeling gegrond [derdelanders Oekraïne; Richtlijn Tijdelijke Bescherming]
- ↓ 2. 17-01-2024, ABRvS, [ECLI:NL:RVS:2024:63](#), hoger beroep staatssecretaris ongegrond [beoordeling politieke overtuiging; arrest Hof van Justitie EU]
- ↓ 3. 02-01-2024, Rb Den Haag, NL23.23522, beroep niet-ontvankelijk [verlenging beslistermijn; WBV 2023/3]
- ↓ 4. 14-12-2023, Rb Amsterdam, NL23.32075, beroep gegrond [Dublin-Oostenrijk; verblijf buiten EU]
- ↓ 5. 21-12-2024, Rb Den Haag, NL23.37419, *Algerije*, beroep gegrond [AMV; adequate opvang]
- ↓ 6. 14-12-2023, Rb Groningen, NL23.24704, *Kameroen*, beroep gegrond [eigen politieke activiteiten; arrestatiebevel; ex nunc toetsing]
- ↓ 7. 22-12-2023, Rb 's-Hertogenbosch, NL23.30556, beroep gegrond [bescherming in Italië; stukken VWN]
- ↓ 8. 15-12-2023, ABRvS, 202300957/1/V3, Hoger beroep staat gegrond [Dublin-Frankrijk; belangen kinderen]
- ↓ 9. 15-12-2023, ABRvS, 202004148/1/V1, Hoger beroep staat ongegrond [Dublin; mensenhandel; overdrachtstermijn]
- ↓ 10. 21-12-2023, Rb Haarlem, NL23.33623 en NL23.33624, *Afghanistan*, beroep gegrond [risico (toegedichte) verwestering; afvalligheid]
- ↓ 11. 20-12-2023, Rb Rotterdam, NL22.13806, *Colombia*, beroep gegrond [benedegeweld; binnenlands vestigingsalternatief]
- ↓ 12. 22-12-2023, Rb Amsterdam, NL23.39379, beroep gegrond [artikel 6 Vw; grondslag]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentie op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

1. Opschorting maatregel maximum aantal voorkeursmachtigingen

Per 1 januari 2023 wijzigde de distributieregeling AC ([bijlage 2a Inschrijvingsvoorwaarden](#)) op een aantal punten en werd voor advocaten op het AC-rooster een maximum van 60 voorkeursmachtigingen per jaar ingesteld. Dit om een efficiënte planning en evenredige verdeling van asielzaken te waarborgen. Het afgelopen jaar zijn de processen in de asielketen echter steeds verder vastgelopen. De Raad voor Rechtsbijstand ziet dat in de huidige context de rechtsbijstand aan asielzoekers niet gebaat is bij het uitvoeren van de maatregel. De regeling wordt daarom vanaf 2024 tijdelijk opgeschort.

Vastlopen asielketen

De IND heeft al lange tijd grote achterstanden bij de afhandeling van asielaanvragen. Begin november meldde de IND op zijn [website](#) dat de achterstand bij de behandeling van asielaanvragen in de algemene asielprocedure is opgelopen tot 42.000. Daarbij komen 26.000 nareizigers die wachten op een beslissing. Uit de [kamerbrief van 10 november 2023](#) blijkt dat de druk op de asielketen de komende tijd onverminderd hoog blijft. De reguliere productiecapaciteit van de IND is berekend op 22.000 asielaanvragen per jaar. Gelet op de huidige (en verwachte) instroom betekent dit dat de achterstanden de komende tijd verder oplopen. Ook de projectmatige aanpak waarmee de IND tot 1 mei 2024 een extra 13.000 asielaanvragen van kansrijke nationaliteiten versneld wilde behandelen loopt vertraging op. Ook de situatie binnen de asielopvang is op dit moment kritiek en het blijft de komende tijd een forse opgave om voldoende opvangplekken te creëren. Dit alles betekent dat de situatie in de asielketen in 2024 naar verwachting niet substantieel verbetert.

Stand van zaken rechtsbijstand

De Raad probeert de rechtsbijstand naar omstandigheden zo goed mogelijk te organiseren. Naast de distributie van zaken via het AC-rooster (met name spoor 1 en 2, instroom via AC Schiphol en AMV'ers) koppelt de afdeling Legal Aid van de Raad asielzoekers binnen de algemene asielprocedure (spoor 4) al vroegtijdig aan een advocaat. Deze vroege koppeling is in juli 2022 gestart om de toegang tot de rechtsbijstand te waarborgen voor asielzoekers die lang moeten wachten tot de start van hun asielprocedure (zie [nieuwsbericht van 27 juli 2022](#)). Asielzoekers worden op dit moment binnen ongeveer 6 maanden na aankomst gekoppeld aan een advocaat.

Het uitgangspunt bij het koppelen is een evenredige verdeling van zaken. Dit betekent dat advocaten met het laagste aantal V060 toevoegingen als eerste zaken ontvangen en dat iedere advocaat in principe evenveel zaken toegewezen krijgt. Het uiteindelijke aantal zaken is ook afhankelijk van andere factoren, zoals het aantal AC diensten waarvoor een advocaat zich in laat roosteren en het aantal eigen (voorkeurs-) zaken dat een advocaat inbrengt.

Met de hoge instroom en het vroegtijdig koppelen zijn dit jaar per advocaat relatief veel zaken toebedeeld. Tot december heeft de Raad in 2023 in totaal 29.602 V060 toevoegingen afgegeven voor de algemene asielprocedure (zie [maandcijfers Raad](#)). Naast deze asielzaken zijn in 2023 ook een groot aantal derdelanders uit Oekraïne door de Raad gekoppeld aan een asiel- of vreemdelingenrecht advocaat. Dit in verband met het besluit van de IND om hun verblijf op grond van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming te beëindigen.

Reden invoering maximum voorkeursmachtigingen

De omstandigheden in de asielketen maken dat veel asielzoekers onrustig worden en zelf op zoek gaan naar een advocaat en een voorkeursadvocaat machtigen. De Raad houdt rekening met deze vrije advocaatkeuze. Het veelvuldig indienen van voorkeursmachtigingen maakt het voor de Raad lastig om het uitgangspunt van de distributieregeling te handhaven: de evenredige verdeling. Dit uitgangspunt is noodzakelijk om met een steeds fluctuerende asielinstroom voldoende capaciteit binnen de asieladvocatuur te waarborgen. De evenredige verdeling ziet namelijk niet alleen op het *aantal*, maar ook op het *soort* asielzaken. Hiermee is gewaarborgd dat ook de moeilijkere en meer tijdsintensieve zaken worden verdeeld onder een grote groep advocaten. Dit draagt bij aan het op peil

houden van eenieders kennis en ervaring en doet recht aan de forfaitaire vergoeding. De forfaitaire vergoeding is gebaseerd op de mix van zware en minder zware zaken.

De Raad vindt het niet wenselijk dat advocaten grote aantallen voorkeursmachtigingen indienen. Het betreft hierbij vaak nationaliteiten met een hoog inwilligingspercentage. In 2023 is daarom een maximum van 60 voorkeursmachtigingen per kalenderjaar ingesteld. Advocaten die de 60 machtigingen overschrijden worden niet meer gefaciliteerd bij hun werkzaamheden in het AC en ontvangen geen nieuwe zaken meer via het AC-rooster.

Tijdelijke opschorting vanaf 2024

Advocaten voeren hun werk op dit moment uit binnen een asielketen die niet goed functioneert. De afhandeling van asielprocedures verloopt chaotisch. De faciliterende rol van Legal Aid heeft juist in deze omstandigheden meerwaarde voor advocaten. De Raad wil voorkomen dat het niet-faciliteren advocaten hindert bij het uitvoeren van hun werkzaamheden en/of een goede rechtsbijstandverlening aan de asielzoeker in de weg staat. Daarom is besloten om de maximering van het aantal voorkeursmachtigingen tijdelijk op te schorten. Dit betekent dat vanaf 2024 geen maximum wordt gehanteerd.

Advocaten kunnen in 2024 op de gebruikelijke wijze via Legal Aid in AC Ter Apel een voorkeursmachtiging indienen. Legal Aid registreert daarna de voorkeursmachtiging en geeft de toevoeging af. De toevoeging geeft de advocaat recht op een vergoeding en een plicht tot het verlenen van rechtsbijstand (art. 24 lid 4 Wrb). De Raad gaat er dan ook van uit dat de advocaat in contact staat met zijn cliënt en de nodige rechtsbijstand verleent. Dit betekent dat de advocaat optreedt als procesbewaker en adviseur en de asielzoeker volledig voorbereid op de start van de asielprocedure (de dag -1). Legal Aid faciliteert advocaten vervolgens op de gebruikelijke wijze bij hun werkzaamheden. Bij de distributie van asielzaken door Legal Aid blijft de evenredige verdeling het uitgangspunt.

Handhaving maximum van 250 toevoegingseenheden

Voor alle bij de Raad ingeschreven advocaten geldt een maximum van 250 toevoegingseenheden per kalenderjaar (artikel 5 van de inschrijvingsvoorwaarden). Deze regel wordt in 2024 door de Raad onverkort gehandhaafd. De 250 toevoegingseenheden staan omgerekend in werkuren voor een regulier werkjaar van ca. 1.300 uur. Het maximum biedt een waarborg dat een advocaat voldoende tijd aan zijn zaken kan besteden. De Raad verwacht dat advocaten bij het aannemen van nieuwe zaken tijdig anticiperen op dit maximum en hierbij ook rekening houden met vervolprocedures voor bestaande cliënten. Het Register van de Raad ondersteunt advocaten met signaalbrieven, waarin wordt gewezen op de hoeveelheid aangevraagde toevoegingseenheden.

De Raad verwacht dat advocaten na het bereiken van het maximum van 250 toevoegingseenheden gedurende de rest van het jaar geen nieuwe voorkeursmachtigingen indienen. Het is immers niet mogelijk om deze cliënten in het betreffende jaar op gefinancierde basis bij te staan.

Eerdere berichtgeving:

Nieuwsbericht [Aanpassing distributieregeling AC; maximaal 60 voorkeurszaken](#), 21 december 2022

Inhoudsopgave

2. IND-wifi in AC's, printfaciliteit voor advocaten vervalt

De RvR stapt voor haar internetvoorziening in de aanmeldcentra over op de IND-wifi. Hiermee beschikken we in de AC's over een sneller en stabiel internet. Ook advocaten kunnen gebruik maken van de IND-wifi. Deze overstap heeft tot gevolg dat de advocatenprinters in het AC niet meer te gebruiken zijn. Deze zijn namelijk gekoppeld aan de wifi van de RvR. Dit betekent dat u per 1 maart as. niet meer kunt printen in het AC. In uitzonderlijke gevallen kunt u een medewerker van de RvR vragen om iets voor u uit te printen.

3. Uitspraak Afdeling over ‘derdelanders’ Oekraïne

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 17 januari 2024 uitspraak gedaan over de beëindiging van tijdelijke bescherming voor derdelanders uit Oekraïne. In het onderstaande het [persbericht](#) van de Afdeling en in deze Signalering bij Jurisprudentie een samenvatting van de betreffende uitspraak [ECLI:NL:RVS:2024:32](#)

Tijdelijke bescherming ‘derdelander’ uit Oekraïne eindigt op 4 maart 2024

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid mocht de tijdelijke bescherming van een zogenoemde derdelander niet beëindigen op 4 september 2023. De derdelander vluchtte na het uitbreken van de oorlog uit Oekraïne naar Nederland en kreeg hier tijdelijke bescherming op basis van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Voor de duur van de tijdelijke bescherming moet worden aangesloten bij deze richtlijn en daaruit volgt dat deze eindigt op 4 maart 2024. Dat betekent dat de derdelander vanaf dat moment geen recht heeft op verblijf in Nederland op grond van deze richtlijn. Dat blijkt uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van vandaag (17 januari 2024).

Achtergrond

In de eerste week na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne vluchtten meer dan 650.000 mensen naar lidstaten van de Europese Unie. De Europese Unie besloot toen om uitvoering te geven aan de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Mensen die uit Oekraïne vluchtten, kregen zo in de hele Europese Unie snel tijdelijke bescherming, zonder dat zij de gebruikelijke asielprocedure hoefden te doorlopen. Niet alleen Oekraïners kregen op basis van die richtlijn recht op tijdelijke bescherming, maar ook staatlozen en mensen met andere nationaliteiten die in Oekraïne asiel of een permanente verblijfsvergunning hadden. Daarnaast mochten de afzonderlijke lidstaten zelf kiezen of zij dezelfde tijdelijke bescherming ook wilden bieden aan mensen die in Oekraïne een tijdelijke verblijfsvergunning hadden, bijvoorbeeld voor werk of studie. De staatssecretaris besloot begin 2022 deze groep derdelanders ook tijdelijke bescherming te bieden. Maar in juli 2022 besloot hij daarmee te stoppen, omdat volgens hem de instroom te hoog was en derdelanders vaak veilig konden terugkeren naar hun land van herkomst. Voor derdelanders die al in Nederland waren, beëindigde hij hun tijdelijke bescherming op 4 september 2023.

Geen juridische basis voor beëindiging tijdelijke bescherming op 4 september 2023

De richtlijn biedt naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak geen juridische basis om de tijdelijke bescherming eerder stop te zetten dan in de richtlijn is bepaald. Ook als lidstaten zelf ervoor hebben gekozen meer mensen tijdelijke bescherming te bieden dan strikt noodzakelijk, geldt dat zij de bescherming direct ontleen aan deze richtlijn. Dat geldt dus ook voor de duur van de tijdelijke bescherming.

Tijdelijke bescherming derdelander eindigt wel op 4 maart 2024

De Afdeling bestuursrechtspraak oordeelt dat uit de Richtlijn Tijdelijke Bescherming volgt dat de tijdelijke bescherming van de derdelander wel eindigt op 4 maart 2024, in tegenstelling tot de tijdelijke bescherming van Oekraïners, staatlozen en mensen met andere nationaliteiten die in Oekraïne asiel of een permanente verblijfsvergunning hadden. Zij behouden de tijdelijke bescherming tot 4 maart 2025. Dit komt omdat de staatssecretaris sinds juli 2022 geen tijdelijke bescherming meer verleent aan derdelanders die een tijdelijke verblijfsvergunning hadden in Oekraïne. Zij vallen daarom niet

Signalering AC relevante zaken nr. 1

onder het besluit van de Raad van de Europese Unie van oktober 2023 dat de tijdelijke bescherming verlengt tot en met 4 maart 2025.

Gevolg van de uitspraak

De uitspraak heeft tot gevolg dat de tijdelijke bescherming van alle derdelanders die een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne hadden en die zich voor 19 juli 2022 in Nederland hebben laten inschrijven in de basisregistratie personen, eindigt op 4 maart 2024. Dit betekent dat zij na 4 maart 2024 geen recht meer hebben op verblijf in Nederland op grond van de richtlijn. Zij kunnen wel een verblijfsvergunning op andere gronden aanvragen, zoals voor asiel.

Zie ook:

<https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/artikelen/nieuws/uitspraak-raad-van-state-zet-leven-derdelanders-opnieuw-op-zijn-kop>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oekraïne/derdelanders>

<https://ind.nl/nl/nieuws/ind-informeert-derdelanders-oekraïne-over-hun-rechten-na-4-september>

<https://nos.nl/video/2505279-het-land-uit-of-asiel-aanvragen-derdelanders-uit-oekraïne-in-nederland>

Jurisprudentie

1. **17-01-2024, ABRvS, ECLI:NL:RVS:2024:32, hoger beroep vreemdeling gegrond [derdelanders Oekraïne; Richtlijn Tijdelijke Bescherming]**

Reden signalering: De Afdeling komt tot het oordeel dat de staatssecretaris niet bevoegd was om de tijdelijke bescherming van dergelands te beëindigen op 4 september 2023. Voor de duur van de tijdelijke bescherming moet, net als bij andere ontheemden, worden aangesloten bij artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Dat brengt met zich dat, anders dan de staatssecretaris heeft betoogd, de tijdelijke bescherming voor dergelands niet op ieder willekeurig moment via het nationale recht kan worden beëindigd. De Afdeling oordeelt dat de tijdelijke bescherming van deze dergelands wel van rechtswege eindigt op 4 maart 2024.

Deze uitspraak gaat over de vraag of de staatssecretaris de tijdelijke bescherming die hij heeft verleend aan dergelands met een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne die vanuit daar naar Nederland zijn gevlucht, mocht beëindigen. In deze uitspraak wordt verder met het begrip 'dergelands' daarom alleen nog bedoeld de mensen die vóór het uitbreken van de oorlog in Oekraïne waren en daar een tijdelijke verblijfsvergunning hadden, bijvoorbeeld voor werk of studie. De uitspraak gaat dus niet over dergelands met een permanente verblijfsvergunning of een asielstatus in Oekraïne, tenzij dat is geëxpliciteerd.

Bestuursrechters in verschillende zittingsplaatsen van de rechtbank Den Haag hebben hun oordeel gegeven over de vraag of de staatssecretaris bevoegd was om de tijdelijke bescherming van dergelands te beëindigen. Zij zijn tot uiteenlopende uitkomsten gekomen, met verschillende juridische argumentaties. In de zaak waarover deze uitspraak gaat, heeft de rechtbank geoordeeld dat de staatssecretaris de tijdelijke bescherming van dergelands kan beëindigen. De Afdeling komt tot een ander oordeel, namelijk dat de staatssecretaris niet bevoegd was om de tijdelijke bescherming van dergelands te beëindigen op 4 september 2023. Maar zij oordeelt dat hun tijdelijke bescherming wel van rechtswege eindigt op 4 maart 2024. De Afdeling legt hierna uit hoe zij tot dit oordeel komt.

De hoofdvraag: kon de staatssecretaris de tijdelijke bescherming van dergelands op 4 september 2023 beëindigen?

De vraag die partijen verdeeld houdt, is of de staatssecretaris bevoegd was om op 4 september 2023 de tijdelijke bescherming te beëindigen van dergelands met een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne die zich voor 19 juli 2022 in de basisregistratie personen (hierna: de BRP) hadden ingeschreven.

Om die vraag te beantwoorden, stelt de Afdeling allereerst vast dat de staatssecretaris de bevoegdheid heeft om de toepassing van een Unierechtelijke facultatieve bepaling te beëindigen. Hij mag dus stoppen met het toepassen van artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit. Er zijn geen rechtsregels die zich hiertegen verzetten. Dat betekent dat de staatssecretaris per 19 juli 2022 geen tijdelijke bescherming meer hoeft te bieden aan dergelands die zich op dat moment nog niet in de BRP hadden ingeschreven. Over hen gaat deze uitspraak verder niet, omdat zij nooit tijdelijke bescherming hebben gekregen.

De duur van tijdelijke bescherming van dergelands wordt door de Richtlijn Tijdelijke Bescherming bepaald

De vreemdeling klaagt in de eerste tot en met de vijfde grief dat de rechtbank heeft miskend dat de Richtlijn Tijdelijke Bescherming geen bevoegdheid biedt om de tijdelijke bescherming van dergelands op 4 september 2023 te beëindigen. De staatssecretaris kan volgens hem de tijdelijke bescherming van dergelands niet met een nationale regeling ongedaan maken. De duur van tijdelijke bescherming van dergelands kan alleen worden bepaald door het kader van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming.

De Afdeling volgt de vreemdeling voor zover hij erop wijst dat de Richtlijn Tijdelijke Bescherming volledig geldt voor dergelands die via de facultatieve bepaling tijdelijke bescherming hebben

verkregen. Op grond van de facultatieve bepalingen in artikel 7 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming en artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit, heeft de staatssecretaris ervoor gekozen om aan derdelanders, waaronder de vreemdeling, tijdelijke bescherming te verlenen. Dat deze keuze bepaalde consequenties heeft, volgt uit artikel 7, eerste lid:

De lidstaten kunnen andere categorieën ontheemden dan die welke onder het in artikel 5 bedoelde besluit van de Raad vallen, tijdelijke bescherming krachtens deze richtlijn bieden ingeval deze om dezelfde redenen ontheemd zijn en uit hetzelfde land of dezelfde regio van oorsprong komen. Zij stellen de Raad en de Commissie hiervan onverwijld in kennis.

De vreemdeling wijst er terecht op dat uit de woorden 'krachtens deze richtlijn' volgt dat de Richtlijn Tijdelijke Bescherming volledig van toepassing is op derdelanders aan wie tijdelijke bescherming via de facultatieve bepaling is verleend. Ook voor de duur van de tijdelijke bescherming van deze groep moet daarom worden aangesloten bij de Richtlijn Tijdelijke Bescherming.

Deze uitleg vindt steun in de totstandkomingsgeschiedenis van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. De woorden 'krachtens deze richtlijn' zijn opgenomen op advies van het Europees Parlement (verslag van het Europees Parlement van 28 februari 2001, documentnummer A5-0077/2001). De toelichting luidt dat "*other categories of persons who are offered temporary protection by the Member States should be subject to the same rules as those coming under European legislation.*" In de eindversie is juist expliciet voor de woorden 'krachtens deze richtlijn' gekozen. De Afdeling overweegt dat hieruit duidelijk naar voren komt dat is beoogd om de Richtlijn Tijdelijke Bescherming in zijn volledigheid te laten gelden voor degenen die tijdelijke bescherming genieten op basis van de facultatieve bepaling.

Voor de duur van de tijdelijke bescherming moet daarom, net als bij andere ontheemden, worden aangesloten bij artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Dat brengt met zich dat, anders dan de staatssecretaris ter zitting heeft betoogd, de tijdelijke bescherming voor derdelanders niet op ieder willekeurig moment via het nationale recht kan worden beëindigd. De tekst van artikel 7 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming biedt namelijk geen aanknopingspunten voor zijn standpunt dat bescherming krachtens de richtlijn enkel ziet op materiële rechten, zoals het mogen werken in loondienst en een onderkomen krijgen, en niet op de duur. Daarom is ook voor de duur van de tijdelijke bescherming voor derdelanders de tekst van artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming richtinggevend.

De staatssecretaris kan de tijdelijke bescherming van derdelanders niet beëindigen op 4 september 2023.

Naar het oordeel van de Afdeling leidt de systematiek van artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming ertoe dat de tijdelijke bescherming van derdelanders niet kan worden beëindigd op 4 september 2023. Anders dan de staatssecretaris ter zitting heeft betoogd, biedt deze bepaling geen bevoegdheid voor hem om op die datum de tijdelijke bescherming van derdelanders te beëindigen.

Hiervoor verwijst de Afdeling naar het tijdsverloop van de tijdelijke bescherming voor ontheemden uit Oekraïne. Voor hen geldt dat de tijdelijke bescherming in werking trad op 4 maart 2022 voor de duur van één jaar, tot en met 4 maart 2023. Deze werd automatisch verlengd met telkens zes maanden tot en met 4 maart 2024. De staatssecretaris heeft zich op de zitting van de Afdeling op het standpunt gesteld dat hij de tijdelijke bescherming kon beëindigen op 4 september 2023, omdat toen de eerste automatische verlenging van zes maanden was afgelopen. Deze liep van 4 maart 2023 tot en met 4 september 2023. De tekst van artikel 4, eerste lid, van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming biedt echter geen aanknopingspunten om te veronderstellen dat de tijdelijke bescherming voor derdelanders op dat moment anders kon worden beoordeeld dan die van de andere categorieën ontheemden. Voor de verlenging is geen handeling vereist. Deze vindt automatisch plaats en dat is voor de verlenging tot en met 4 maart 2024 ook het geval geweest.

Dat de automatische verlenging geen apart beoordelingsmoment is, blijkt ook uit het voorstel van de Commissie tot verlenging van de tijdelijke bescherming van 19 september 2023 (COM(2023) 546 final). Daarin staat dat de tijdelijke bescherming na de initiële duur van één jaar nog eens "automatisch met een jaar is verlengd". Hieruit blijkt niet van een onderscheid of een apart beoordelingsmoment tussen de automatische halfjaarlijkse verlengingen.

Het voorgaande betekent dat de staatssecretaris voor de duur van de tijdelijke bescherming van derdelanders moet aansluiten bij artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Hij is niet bevoegd om deze zelfstandig te beëindigen, ook niet door aansluiting te zoeken bij tijdstippen die volgen uit artikel 4, eerste lid, van deze richtlijn. De verkregen tijdelijke bescherming van derdelanders kan daarom niet worden beëindigd op 4 maart 2023 of 4 september 2023.

Tijdelijke bescherming van derdelanders eindigt op 4 maart 2024

De vreemdeling klaagt verder in de eerste tot en met de vijfde grief dat de rechtbank heeft miskend dat eenmaal verleende tijdelijke bescherming via de facultatieve bepaling alleen kan worden beëindigd op dezelfde manier als voor andere ontheemden, namelijk wanneer de maximale duur van in totaal drie jaar is bereikt of als de Raad op voorstel van de Commissie een met gekwalificeerde meerderheid genomen besluit daarover neemt. Buiten deze gronden voor beëindiging, zoals neergelegd in artikel 6, eerste lid, van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming, kan tijdelijke bescherming van derdelanders volgens hem niet worden beëindigd. Hoewel de grieven van de vreemdeling gezien het oordeel onder 8.9 al slagen, gaat de Afdeling omwille van de rechtseenheid, rechtsontwikkeling en rechtsbescherming in algemene zin ook hierop in.

De Afdeling volgt de vreemdeling niet in zijn betoog dat de tijdelijke bescherming van derdelanders alleen op hetzelfde moment als voor andere ontheemden via artikel 6 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming kan worden beëindigd. Daarbij is allereerst van belang dat uit wat is overwogen onder 8.2-8.10 volgt dat voor de duur van tijdelijke bescherming moet worden aangesloten bij artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. In het tweede lid van die bepaling staat dat de Raad op voorstel van de Commissie kan besluiten om tijdelijke bescherming met maximaal één jaar te verlengen, indien er aanleiding blijft om tijdelijke bescherming te verlenen. Voor ontheemden uit Oekraïne gaat dit om de periode van 4 maart 2024 tot en met 4 maart 2025.

Het eerste en het tweede lid van artikel 4 van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming gaan dus over verschillende situaties. Het eerste lid voorziet in de initiële duur en de automatische verlenging daarvan. Deze situatie is vastgesteld met het Uitvoeringsbesluit. Het tweede lid ziet op een nieuwe situatie, waarin de Raad op voorstel van de Commissie opnieuw beoordeelt of er nog altijd redenen zijn om de tijdelijke bescherming te blijven bieden. Deze situatie geldt dan nog eens voor maximaal één jaar. Dit is voor ontheemden uit Oekraïne vastgesteld met het Verlengingsbesluit van 19 oktober 2023.

Uit het Verlengingsbesluit leidt de Afdeling af dat de verlenging tot en met 4 maart 2025 alleen geldt voor zover lidstaten de facultatieve bepaling op dat moment nog toepassen. Tot deze conclusie komt de Afdeling als volgt. Artikel 1 van het Verlengingsbesluit luidt:

De tijdelijke bescherming die wordt verleend aan ontheemden uit Oekraïne als bedoeld in artikel 2 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382, wordt met één jaar verlengd tot en met 4 maart 2025.

De categorieën ontheemden aan wie in ieder geval tijdelijke bescherming wordt verleend als bedoeld in artikel 2 van het Uitvoeringsbesluit, zijn genoemd onder 6. Via de facultatieve bepaling in artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit kunnen lidstaten ervoor kiezen om ook aan andere groepen bescherming te verlenen. In Nederland heeft de staatssecretaris in eerste instantie ervoor gekozen om op deze manier ook tijdelijke bescherming te bieden aan derdelanders die een tijdelijke verblijfsvergunning hadden in Oekraïne. Per 19 juli 2022 is hij daarvan teruggekomen en verleent Nederland geen tijdelijke bescherming meer aan derdelanders via de facultatieve bepaling.

Het Verlengingsbesluit dateert van 19 oktober 2023 en dus van na 19 juli 2022. Op het moment van de verlenging kwamen derdelanders daarom niet meer in aanmerking voor tijdelijke bescherming in Nederland en vielen zij niet meer onder artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit. Daarmee is artikel 1 van het Verlengingsbesluit en de daarin neergelegde verlenging tot en met 4 maart 2025 niet op hen van toepassing. Voor deze interpretatie van artikel 1 van het Verlengingsbesluit vindt de Afdeling mede steun in het voorstel van de Commissie tot verlenging van de tijdelijke bescherming van 19 september 2023 (COM(2023) 546 final). In de toelichting op dat voorstel, in het bijzonder voetnoot 2, wordt artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit niet genoemd. Hieruit leidt de Afdeling af dat artikel 2, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit alleen relevant is voor het Verlengingsbesluit voor zover lidstaten deze bepaling toepassen op het moment dat het Verlengingsbesluit door de Raad is

vastgesteld. Deze uitleg vindt ook steun in de bevoegdheid die de staatssecretaris heeft om de toepassing van een Unierechtelijke facultatieve bepaling te beëindigen, zoals vastgesteld onder 8.1.

Dat betekent dat de tijdelijke bescherming van derdelanders in Nederland niet wordt verlengd met het Verlengingsbesluit. Voor hen geldt dat de tijdelijke bescherming van kracht is tot en met 4 maart 2024. Dit geldt voor de derdelanders die in Oekraïne een tijdelijke verblijfsvergunning hadden en zich voor 19 juli 2022 in Nederland in de BRP hadden ingeschreven.

De Afdeling stelt met het voorgaande vast dat de tijdelijke bescherming van derdelanders van rechtswege afloopt op 4 maart 2024. Zij laat het aan de staatssecretaris om te bepalen in welke vorm hij dit aan de betreffende derdelanders zal meedelen.

Is er strijd met een van de Unierechtelijke beginselen?

De vreemdeling klaagt in de zesde tot en met de negende grief over het oordeel van de rechtbank dat het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel niet aan beëindiging van de tijdelijke bescherming in de weg staan. Uit het slagen van de eerder besproken grieven volgt al dat de staatssecretaris de tijdelijke bescherming niet kon beëindigen op 4 september 2023. Omwille van de rechtseenheid, rechtsontwikkeling en rechtsbescherming in algemene zin, gaat de Afdeling hierna in op de vraag of het eindigen van de tijdelijke bescherming op 4 maart 2024 in overeenstemming is met de door de vreemdeling aangehaalde Unierechtelijke beginselen. Hiermee beoogt de Afdeling op voorhand duidelijkheid te scheppen wanneer de tijdelijke bescherming van derdelanders eindigt op 4 maart 2024.

Het Unierechtelijke rechtszekerheidsbeginsel vereist onder meer dat een regeling duidelijk en nauwkeurig is omschreven, opdat de justitiabelen ondubbelzinnig hun rechten en verplichtingen kunnen kennen en dienovereenkomstig hun voorzieningen kunnen treffen (arrest Hof van Justitie van 28 maart 2017, Rosneft, ECLI:EU:C:2017:236, punt 161). Een regeling moet dus voldoende duidelijk en voorzienbaar zijn. Het vertrouwensbeginsel hangt daarmee samen. Een beroep hierop kan slagen als de staatssecretaris door precieze en voldoende individuele toezeggingen gegronde verwachtingen heeft gewekt bij de derdelanders over de duur van hun tijdelijke bescherming (vergelijk het arrest van het Hof van 20 mei 2021, Riigi Tugiteenuste Keskus, ECLI:EU:C:2021:402, punt 69).

De Afdeling oordeelt dat dit niet het geval is. De staatssecretaris heeft geen toezeggingen gedaan waaruit derdelanders mochten afleiden dat hun tijdelijke bescherming pas zou eindigen als de maximale duur daarvan is bereikt op 4 maart 2025. Ook heeft hij geen toezeggingen gedaan waaruit blijkt dat hun tijdelijke bescherming verlengd zou worden van 4 maart 2024 tot en met 4 maart 2025. Dat de tijdelijke bescherming voor ontheemden uit Oekraïne als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit verlengd zou worden tot en met 4 maart 2025, is bovendien pas duidelijk geworden sinds de Raad dit met het Verlengingsbesluit van 19 oktober 2023 heeft vastgesteld. Daarnaast heeft de staatssecretaris geen gegronde verwachtingen gewekt dat derdelanders altijd hetzelfde zouden worden behandeld als andere ontheemden uit Oekraïne die tijdelijke bescherming hebben gekregen. Hoewel de staatssecretaris in de Kamerbrief van 30 maart 2022 geen onderscheid maakt tussen deze groepen, staat al in de Kamerbrief van 18 juli 2022 dat hij de tijdelijke bescherming van derdelanders met een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne wil beëindigen. Er is dus geen sprake van schending van het Unierechtelijke rechtszekerheids- of het vertrouwensbeginsel.

Aan het evenredigheidsbeginsel wordt naar het oordeel van de Afdeling niet toegekomen. Dit is het gevolg van het oordeel dat de tijdelijke bescherming op 4 maart 2024 van rechtswege afloopt. Voor een toetsing aan het evenredigheidsbeginsel in een individueel geval is daarom geen plaats.

Conclusie

De tijdelijke bescherming van derdelanders die een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne hadden en die zich voor 19 juli 2022 in Nederland hebben ingeschreven in de BRP, kon niet door de staatssecretaris worden beëindigd op 4 september 2023. Op grond van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming eindigt van rechtswege de tijdelijke bescherming van deze derdelanders wel op 4 maart 2024. Het is aan de staatssecretaris om te bepalen in welke vorm hij dit aan de betreffende derdelanders meedeelt. Dit oordeel heeft geen gevolg voor de vraag of derdelanders in aanmerking kunnen komen voor een verblijfsvergunning op een andere grond, zoals asiel.

Dit betekent dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de staatssecretaris bevoegd was om de tijdelijke bescherming van derdelanders te beëindigen. De grieven die de vreemdeling daarover heeft aangevoerd, slagen.

Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd. Het beroep is gegrond en het besluit van 3 juli 2023 wordt vernietigd.

Inhoudsopgave

2. 17-01-2024, ABRvS, ECLI:NL:RVS:2024:63, hoger beroep staatssecretaris ongegrond [beoordeling politieke overtuiging; arrest Hof van Justitie EU]

Reden signalering: De Afdeling bestuursrechtspraak vroeg in februari 2022 aan het Hof van Justitie in Luxemburg welke benadering van de vervolgingsgrond 'politieke overtuiging' moet worden gevolgd. Uit het arrest van het Hof van Justitie van september 2023 volgt dat de staatssecretaris bij de beoordeling van deze vervolgingsgrond niet meer als eis mag stellen dat sprake moet zijn van een fundamentele politieke overtuiging. De staatssecretaris heeft in zijn reactie op het arrest al laten weten dat hij de politieke overtuiging van de vreemdelingen heeft gebaseerd op een onjuiste uitleg van deze vervolgingsgrond. Omdat de staatssecretaris zelf al constateert dat zijn beleid op dit moment in strijd is met de Kwalificatierichtlijn en daarom moet worden aangepast, oordeelt de Afdeling dat het aan hem is om zijn werkwijze aan te passen in het licht van het arrest van het Hof van Justitie.

Bij verwijzingsuitspraak van 16 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:505, heeft de Afdeling het Hof van Justitie verzocht om in een prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de gestelde vragen over de uitleg van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn. De Afdeling heeft daarbij de behandeling van de hoger beroepen geschorst tot het Hof uitspraak zal hebben gedaan en iedere verdere behandeling aangehouden.

Bij arrest van 21 september 2023, S en A, ECLI:EU:C:2023:688, heeft het Hof de prejudiciële vragen beantwoord.

In de verwijzingsuitspraak heeft de Afdeling het Hof de vragen voorgelegd of artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn zo moet worden uitgelegd dat de vervolgingsgrond politieke overtuiging ook kan worden ingeroepen door verzoekers die alleen een politieke mening zeggen te hebben en/of die te uiten, zonder dat zij gedurende hun verblijf in hun land van herkomst en sinds hun verblijf in het land van ontvangst in de negatieve belangstelling van een actor van vervolging hebben gestaan. Daarbij vroeg de Afdeling ook welke plaats de sterkte van die politieke opvatting, gedachte of mening en het belang voor de vreemdeling bij de daaruit voortvloeiende activiteiten moet hebben in het onderzoek naar en de beoordeling van de realiteitszin van de gestelde vrees voor vervolging van die verzoeker.

Afbakening van het geschil

Zoals de Afdeling in de verwijzingsuitspraak, onder 13 tot en met 19.2, heeft overwogen gaat deze zaak over een vreemdeling die stelt in Nederland in aanmerking te komen voor internationale bescherming, omdat zij wegens haar politieke overtuiging bij terugkomst in het land van herkomst gegronde vrees voor vervolging heeft. Deze uitspraak gaat over een specifieke groep van vreemdelingen binnen de categorie van vreemdelingen die zich beroepen op een politieke overtuiging en op grond daarvan stellen vluchteling te zijn. Het gaat hier om de specifieke situatie waarin een vreemdeling wegens zijn of haar politieke overtuiging over een actor van vervolging of het overheidsbeleid in het land van herkomst vreest bij terugkeer te worden vervolgd omdat hij of zij uiting wenst te geven aan die politieke overtuiging, ook al is die overtuiging in het land van herkomst niet geuit en heeft deze tot nu toe nog niet geleid tot negatieve belangstelling van de actor van vervolging.

Op grond van het geldende beleid beoordeelt de staatssecretaris bij deze categorie vreemdelingen of er sprake is van een fundamentele politieke overtuiging die bijzonder belangrijk is voor de vreemdeling om zijn of haar identiteit of morele integriteit te behouden. Als dat niet het geval is, verlangt de staatssecretaris dat een vreemdeling bij terugkeer in het land van herkomst terughoudend is met

uitingen en/of activiteiten die samenhangen met de gestelde politieke overtuiging. Vergelijk paragraaf C2/3.2 van de Vc 2000.

Deze uitspraak gaat niet over andere mogelijke situaties waarin een vreemdeling in aanmerking kan komen voor internationale bescherming wegens zijn of haar politieke overtuiging, zoals beschreven in de verwijzingsuitspraak, onder 18 tot en met 18.5. Ten eerste is er in dit verband de situatie waarin een vreemdeling stelt dat hij of zij vóór vertrek uit het land van herkomst al in de negatieve aandacht van een actor van vervolging stond wegens het uiten van zijn of haar politieke overtuiging, of doordat hem of haar door de actor van vervolging al een politieke overtuiging werd toegedicht.

Ten tweede is er de 'refugié sur place'-situatie, waarin een vreemdeling stelt dat hij of zij ná vertrek uit het land van herkomst door - al dan niet toegedichte - politieke activiteiten of uitingen of door verdachtmakingen van landgenoten in de negatieve aandacht van een actor van vervolging in het land van herkomst is komen te staan. In beide gevallen gaat het om de geloofwaardigheid en zwaarwegendheid van hetgeen daadwerkelijk al zou hebben plaatsgevonden, wat op gebruikelijke wijze - onder meer op basis van de afgelegde verklaringen en algemene landeninformatie over de actor van vervolging - kan blijven worden beoordeeld. In deze gevallen gaat het er niet om of die vreemdeling daadwerkelijk een politieke overtuiging heeft, maar of de actor van vervolging hem of haar om een bepaalde reden een politieke overtuiging kan toedichten op grond waarvan de vreemdeling al een gegronde vrees voor vervolging kan hebben.

Verder vallen die situaties buiten het bereik van deze uitspraak waarin de inspanningen van de beslissingsautoriteit en de rechter zich concentreren op de vraag naar de gegrondheid van de vrees en niet op de vraag of sprake is van een politieke overtuiging die een vreemdeling bij terugkeer zou willen uiten, bijvoorbeeld omdat geloofwaardig is dat een vreemdeling op grond van een politieke overtuiging in het land van herkomst of ná zijn vertrek al politieke activiteiten heeft verricht, de actor van vervolging daarvan toen niet op de hoogte is geraakt of een vreemdeling daardoor geen problemen heeft ondervonden en geloofwaardig is dat de vreemdeling bij eventuele terugkeer in het land van herkomst juist die activiteiten weer zou willen voortzetten. In het verlengde hiervan valt te denken aan de situatie waarbij de actor van vervolging bij terugkeer alsnog bekend zal worden met de eerdere activiteiten of aan de situatie waarbij een 'regime change' heeft plaatsgevonden en de al eerder bekende politieke overtuiging of activiteiten inmiddels wél tot vervolging zouden kunnen leiden. Ook in deze gevallen is op de gebruikelijke wijze te beoordelen of een vreemdeling alsnog in de negatieve belangstelling is komen te staan of bij terugkeer zal komen te staan.

Het arrest S en A

In het arrest maakt het Hof blijkens onder meer punt 37 duidelijk onderscheid tussen politieke overtuiging als vervolgingsgrond als bedoeld in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn en politieke overtuiging als element bij de bepaling van de gegrondheid van de vrees op de voet van artikel 4 van de richtlijn. In de punten 33 en 34 maakt het Hof duidelijk dat er bij de beoordeling van de vervolgingsgronden in verband met godsdienst, sociale groep en politieke overtuiging in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, c en e, van de Kwalificatierichtlijn rekening moet worden gehouden met de verschillende inhoud en draagwijdte van de onderliggende en onderscheidende grondrechten. Vereisen dat sprake is van een 'fundamentele' politieke overtuiging, terwijl dit element niet in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, en het tweede lid, van de Kwalificatierichtlijn staat, komt neer op een onterechte beperking van de draagwijdte van dit begrip.

Vervolgens gaat het Hof in de punten 35 tot en met 37 in op de vereiste ruime uitlegging van het begrip politieke overtuiging als vervolgingsgrond. Een opvatting, gedachte of mening over een actor van vervolging van een verzoeker die nog niet negatief in de belangstelling heeft gestaan van de autoriteiten in zijn of haar land van herkomst, kan onder dit begrip vallen, indien deze verzoeker verklaart die opvatting, gedachte of mening te hebben of te uiten. Daarbij memoreert het Hof in punt 37 nadrukkelijk, dat met de vaststelling dat sprake is van deze vervolgingsgrond - politieke overtuiging - niet vooruitgelopen wordt op de gegrondheid van de vrees voor vervolging wegens die overtuiging.

Na een bespreking van het stelsel van artikel 4, leden 3 tot en met 5, van de Kwalificatierichtlijn gaat het Hof in de punten 45 tot en met 49 in op de vraag welke plaats de sterkte van de politieke opvatting, gedachte of mening moet krijgen in het onderzoek naar en de beoordeling van de gegrondheid van de vrees voor vervolging wegens die politieke overtuiging. Blijkens punt 46 zijn de

sterkte van de politieke overtuiging die de verzoeker stelt te hebben en eventueel verrichte activiteiten om die overtuiging uit te dragen relevante elementen voor deze beoordeling.

In de punten 48 en 49 zet het Hof ten slotte uiteen dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten bij de beoordeling of de vrees van een verzoeker voor vervolging wegens zijn politieke overtuiging gegrond is, rekening moeten houden met het feit dat die overtuiging - onder meer vanwege de sterkte van de politieke overtuiging en de eventueel door die verzoeker verrichte activiteiten om die overtuiging uit te dragen - de negatieve belangstelling van potentiële actoren van vervolging in het land van herkomst van de verzoeker heeft gewekt of kan wekken. Het is evenwel niet vereist dat de overtuiging zo diepgeworteld is dat de verzoeker bij terugkeer naar het land van herkomst het uiten ervan niet achterwege zou kunnen laten en daardoor slachtoffer zou kunnen worden van daden van vervolging. Vergelijk in dit verband de verwijzingsuitspraak van de Afdeling, onder 40.1.

Verhouding arrest en huidig beleid

Uit de voorgaande punten van het arrest van het Hof volgt dat de staatssecretaris bij de beoordeling van de vervolgingsgrond politieke overtuiging in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn niet meer als eis mag stellen dat sprake moet zijn van een fundamentele politieke overtuiging. De staatssecretaris heeft in zijn reactie op het arrest laten weten dat het bestreden besluit is gebaseerd op een, in algemene zin, onjuiste uitleg en uitwerking van het toetsingskader in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn. Daarom wordt het beleid in paragraaf C2/3.2 van de Vc 2000 aangepast, aldus de staatssecretaris. De Afdeling verduidelijkt in dit verband dat de beoordeling van de vervolgingsgrond politieke overtuiging in het huidige beleid niet correct is uitgewerkt.

Verder volgt uit het arrest dat bij de beoordeling van de zwaarwiegendheid moet worden betrokken welke door de gestelde politieke overtuiging gemotiveerde activiteiten de vreemdeling bij terugkeer zou willen verrichten of hoe hij of zij anderszins zijn of haar opvatting, mening of gedachte zou willen uiten, en wat de gevolgen daarvan zouden zijn. Bij deze beoordeling van de gegrondheid van de vrees is de sterkte van die politieke overtuiging en de mate waarin deze overtuiging wordt geuit of eventueel door hem zal worden geuit een relevant element, overeenkomstig artikel 4, derde lid, van de Kwalificatierichtlijn. Hierbij moeten de specifieke persoonlijke situatie van een vreemdeling en de meer algemene context van het land van herkomst worden betrokken, zoals het Hof heeft overwogen in het arrest, onder punten 45 tot en met 49. Het is echter niet vereist dat de overtuiging zo diepgeworteld is dat een vreemdeling bij terugkeer naar het land van herkomst het uiten ervan niet achterwege zou kunnen laten en daardoor slachtoffer zou kunnen worden van daden van vervolging.

Gevolgen van het arrest

De staatssecretaris heeft aangegeven dat het beleid op dit moment in strijd is met de Kwalificatierichtlijn. Het is aan hem om in het licht van dit arrest een aangepaste werkwijze te formuleren en te hanteren. De staatssecretaris heeft dus onvoldoende inzichtelijk gemaakt op welke wijze in algemene zin het onderzoek naar en de beoordeling van een door een vreemdeling gestelde politieke overtuiging en de daaruit volgende vrees voor vervolging plaatsvindt, als een vreemdeling stelt bij terugkeer te vrezen voor vervolging wegens het willen uiten van een politieke overtuiging. Hierdoor is het voor de bestuursrechter niet mogelijk om daadwerkelijk en effectief te toetsen hoe de staatssecretaris in dit soort gevallen het onderzoek en de beoordeling verricht en of concrete besluiten over een gestelde politieke overtuiging en de daaruit voortvloeiende vrees voor vervolging zorgvuldig worden voorbereid en deugdelijk worden gemotiveerd. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 8 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2170, onder 7-7.7.

Gelet op het voorgaande oordeelt de Afdeling dat de enige grief van de staatssecretaris over de beoordeling van een beschermingswaardige politieke overtuiging niet slaagt. De staatssecretaris heeft in zijn reactie op het arrest zelf aangegeven dat zijn enige grief niet kan slagen. Hij heeft dan ook tevergeefs geklaagd over het oordeel van de rechtbank dat onvoldoende inzichtelijk is op welke wijze hij heeft beoordeeld of bij de vreemdeling van een gestelde fundamentele politieke overtuiging sprake is. Bovendien heeft de staatssecretaris aangekondigd dat hij zo spoedig mogelijk na deze uitspraak een nieuw besluit neemt en daarbij ook de meest recente en actuele landeninformatie over Soedan betreft. Hieruit volgt dat het voorliggende besluit, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, niet zorgvuldig is voorbereid en niet deugdelijk is gemotiveerd.

In de verwijzingsuitspraak, onder 3, heeft de Afdeling al overwogen dat de eerste en tweede grief van het incidenteel hoger beroep van de vreemdeling niet slagen. In de derde en vierde grief klaagt de vreemdeling tevergeefs over het oordeel van de rechtbank dat het relatieve belang en de sterkte van de politieke overtuiging van een vreemdeling factoren zijn die van belang zijn voor de beoordeling van deze vervolgingsgrond, waaronder de beoordeling of de autoriteiten op de hoogte zullen raken van de politieke overtuiging van de vreemdeling. Uit het arrest van het Hof volgt namelijk dat de sterkte van de politieke overtuiging en eventueel verrichte activiteiten om die overtuiging uit te dragen wel degelijk relevante elementen zijn voor de beoordeling van de gegrondheid van de vrees voor vervolging.

De derde en vierde grief van het incidenteel hoger beroep van de vreemdeling slagen niet.

Conclusie

Het hoger beroep van de staatssecretaris is ongegrond. Het incidenteel hoger beroep van de vreemdeling is eveneens ongegrond, gelet op wat de Afdeling in deze uitspraak heeft overwogen. De uitspraak van de rechtbank wordt bevestigd met verbetering van de gronden waarop deze rust. Dit betekent dat de staatssecretaris een nieuw besluit moet nemen op de aanvraag van de vreemdeling.

NB: de Afdeling heeft op dezelfde datum ook uitspraak gedaan in een vergelijkbare zaak:

ECLI:NL:RVS:2024.138

De Afdeling heeft bij deze uitspraken ook een persbericht uitgebracht.

Inhoudsopgave

3. 02-01-2024, Rb Den Haag, NL23.23522, beroep niet-ontvankelijk [verlenging beslistermijn; WBV 2023/3]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat ook als de toename in het aantal asielaanvragen geleidelijk is en voorzienbaar is, dit niet in de weg staat aan het verlengen van de beslistermijn op grond van artikel 42, vierde lid, aanhef en onder b, Vw 2000 als aan de daarin genoemde voorwaarden is voldaan. Naar het oordeel van de rechtbank is de verhouding tussen de beslis capaciteit van verweerder aan de ene kant en het aantal ingediende asielaanvragen aan de andere kant niet wezenlijk anders dan in 2022. Verweerder doet daarbij al het mogelijke om zo snel mogelijk te kunnen beslissen. De mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen bij een hoge instroom van zaken moet voorts ook gezien worden als een waarborg die veilig stelt dat verweerder asielzaken met de vereiste zorgvuldigheid kan blijven behandelen. Als deze zorgvuldigheid moet worden opgeofferd om te kunnen voldoen aan de gebruikelijke beslistermijn dan bestaat het risico dat dit later in de procedure juist voor vertragingen zorgt doordat meer besluiten in rechte niet houdbaar blijken, hetgeen niet wenselijk is. De rechtbank is daarom van oordeel dat de beslistermijn met WBV 2023/3 op goede gronden is verlengd. In het feit dat de hoogste bestuursrechter prejudiciële vragen heeft gesteld over WBV 2022/22 ziet de rechtbank geen aanleiding voor een ander oordeel.

De rechtbank stelt vast dat eiseres op 9 januari 2023 een asielaanvraag heeft ingediend. Dit betekent dat de beslistermijn op de aanvraag van eiseres volgens verweerder met toepassing van WBV 2023/3 zes plus negen maanden bedraagt en op 10 april 2024 zal zijn verstreken.

Eiseres voert aan dat de verlenging van de beslistermijn met negen maanden niet rechtsgeldig is, omdat geen sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 42, vierde lid, aanhef en onder b, Vw 2000. Eiseres voert aan dat verweerder niet heeft onderbouwd dat de gestelde onverwacht hoge instroom van vreemdelingen uit Oekraïne impact heeft gehad op de beslis capaciteit. Hetzelfde geldt ten aanzien van Afghaanse asielzoekers, omdat zij ook een versnelde asielprocedure doorlopen. Ook het argument van verweerder dat hij veel asielaanvragen van Dublinclaimanten inhoudelijk moest behandelen, klopt volgens eiseres niet. Immers, omdat overdracht niet mogelijk was, kreeg Nederland ook minder Dublinclaimanten binnen vanuit andere landen.

Verder stelt eiseres dat sprake moet zijn van een onverwachte piek en dat de verlenging van de beslistermijn een tijdelijke maatregel is. In dit geval is echter sprake van een voorspelbare en geleidelijke verhoging waar verweerder op had kunnen en moeten anticiperen. Eiseres vreest dat een verlenging van de beslistermijn de nieuwe norm wordt en dat het tijdelijke karakter van de maatregel verloren gaat.

Oordeel rechtbank

Uit artikel 42, vierde lid, aanhef en onder b, Vw 2000 volgt dat verweerder de termijn om te beslissen op de aanvraag van eiseres met ten hoogste 9 maanden kan verlengen als een groot aantal vreemdelingen tegelijk een aanvraag indient waardoor het in de praktijk zeer moeilijk is de procedure binnen de termijn van zes maanden af te ronden. Anders dan eiseres stelt, volgt niet uit de Vw 2000 of uit de Procedurerichtlijn dat er sprake moet zijn van een onverwachte piek. De rechtbank is van oordeel dat ook als de toename in het aantal asielaanvragen geleidelijk is en voorzienbaar is, dit niet in de weg staat aan het verlengen van de beslistermijn op grond van genoemd artikel als aan de daarin genoemde voorwaarden is voldaan.

De rechtbank stelt vast dat 9.320 eerste asielaanvragen zijn ingediend in de periode van januari to en met april 2023. In dezelfde periode in 2022 waren 8.670 eerste asielaanvragen ingediend. Het totale aantal asielaanvragen in 2023 gaat gelijk op met het aantal asielaanvragen in dezelfde periode in 2022. Het feit dat anders dan voorheen, of voorspeld, bepaalde groepen zoals Afghanen, Oekraïners en derdelanders uit Oekraïne, geen (groot) deel uitmaken van het aantal asielaanvragen doet aan het voorgaande niet af.

De rechtbank stelt ook vast dat het aantal medewerkers van de IND is toegenomen, van 5.034 medewerkers in 2022 tot 5.607 medewerkers in 2023. Dit betekent echter niet dat de beslis capaciteit in dezelfde mate is toegenomen. Ervaren medewerkers worden ingezet om nieuwe medewerkers op te leiden en het aantal complexe zaken vormt een groter gedeelte van het totale aantal asielaanvragen dan in 2022.

Gelet op het bovenstaande is de verhouding tussen de beslis capaciteit van verweerder aan de ene kant en het aantal ingediende asielaanvragen aan de andere kant naar het oordeel van de rechtbank niet wezenlijk anders dan in 2022. Verweerder doet daarbij al het mogelijke om zo snel mogelijk te kunnen beslissen. De mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen bij een hoge instroom van zaken moet voorts ook gezien worden als een waarborg die veilig stelt dat verweerder asielzaken met de vereiste zorgvuldigheid kan blijven behandelen. Als deze zorgvuldigheid moet worden opgeofferd om te kunnen voldoen aan de gebruikelijke beslistermijn dan bestaat het risico dat dit later in de procedure juist voor vertragingen zorgt doordat meer besluiten in rechte niet houdbaar blijken, hetgeen niet wenselijk is. De rechtbank is daarom van oordeel dat de beslistermijn met WBV 2023/3 op goede gronden is verlengd. In het feit dat de hoogste bestuursrechter prejudiciële vragen heeft gesteld over WBV 2022/22 ziet de rechtbank geen aanleiding voor een ander oordeel.

Verder geldt dat de antwoorden op deze vragen weliswaar ook voor de beoordeling van deze zaak van belang kunnen zijn, maar dat dit naar het oordeel van de rechtbank geen reden vormt om de zaak aan te houden in afwachting daarvan. Een beroep tegen het niet-tijdig beslissen is -met name in eerste aanleg- bedoeld om verweerder in voorkomende gevallen tot het nemen van een besluit binnen een afzienbare termijn te bewegen. Een aanhouding die mogelijk langer duurt dan de door verweerder voorgestane beslistermijn acht de rechtbank dan ook om proceseconomische redenen niet aangewezen.

De conclusie is dat verweerder op grond van artikel 42, vierde lid aanhef en onder b van de Vw 2000 de beslistermijn met 9 maanden heeft mogen verlengen. De vrees dat generieke verlenging van de beslistermijn de nieuwe norm wordt, volgt de rechtbank niet. Uit de toelichting bij WBV 2023/3 blijkt namelijk dat verweerder de werkvoorraad monitort en rond 1 juli 2023 zal bekijken of de maatregel in stand moet blijven. Ook staat in de toelichting dat de maatregel weer wordt afgeschaft zodra duidelijk is dat de IND weer binnen de termijn van zes maanden kan beslissen. De rechtbank leidt hieruit af dat de beslistermijn van zes maanden voor verweerder het uitgangspunt is.

Omdat uit het voorgaande volgt dat de beslistermijn nog niet was verstreken op het moment dat verweerder in gebreke werd gesteld, is niet voldaan aan de vereisten van artikel 6:12, tweede lid van de Awb. Het beroep is daarom niet-ontvankelijk.

4. 14-12-2023, Rb Amsterdam, NL23.32075, beroep gegrond [Dublin-Oostenrijk; verblijf buiten EU]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat de staatssecretaris niet heeft voldaan aan zijn onderzoeksplicht. Uit de Uitvoeringsverordening Dublin volgt dat de in- en uitreis en het verblijf buiten de Europese Unie met (indirect) bewijs aannemelijk gemaakt kan worden. Eén van deze indirecte bewijsmiddelen betreft de gedetailleerde en verifieerbare verklaringen van de verzoeker. Hoewel het juist is dat het aan de vreemdeling is om aannemelijk te maken dat hij meer dan drie maanden buiten de Europese Unie heeft verbleven en dat het aan Oostenrijk is om daar een beroep op te doen, is het aan de staatssecretaris om hierop door te vragen om meer informatie hierover te verkrijgen, zodat hij Oostenrijk juist en volledig kan informeren. Door geen zorgvuldig onderzoek te doen en Oostenrijk niet volledig te informeren over het verblijf van eiser buiten de Europese Unie, wordt de werking van de Dublinverordening gefrustreerd.

De staatssecretaris heeft de asielaanvraag van eiser niet in behandeling genomen. Volgens de staatssecretaris is Oostenrijk verantwoordelijk voor de behandeling van zijn asielaanvraag, omdat uit de Eurodac-gegevens blijkt dat eiser op 13 februari 2022 in Oostenrijk een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. De staatssecretaris heeft daarom Oostenrijk verzocht om eiser terug te nemen. Daarbij heeft de staatssecretaris Oostenrijk geïnformeerd dat eiser heeft verklaard in 2022 naar Turkije te zijn teruggekeerd en dat hij in mei 2023 naar Nederland is gereisd via Servië, Hongarije, Oostenrijk en Duitsland.

Op 1 augustus 2023 heeft Oostenrijk dit verzoek afgewezen, omdat zij van de staatssecretaris meer informatie wilde over het eventuele verblijf van eiser in Turkije. Zo staat het volgende in de afwijzing van Oostenrijk:

“This information is very unspecific — no detailed information concerning the applicant's whereabouts is provided. Therefore, it is possible that the applicant left the territory of the Member States for at least three months, which would mean a cessation of Austria's responsibility.

However, in order to possibly agree to your request, we may kindly ask you to provide us with detailed information concerning the applicant's whereabouts since his disappearance in Austria in March 2022 until his appearance in Netherlands in May 2023, as well as any other useful information in this context.”

Nederland heeft op 7 augustus 2023 een heroverwegingsverzoek ingediend bij Oostenrijk. In dat verzoek staat onder andere het volgende:

“Your remark that it is possible that the applicant left the territory of the Member States for at least three months, which would mean a cessation of Austria's responsibility can be perceived as an effort by Austria to reverse the burden of proof as meant by article 19 clause 2 and 3 of Regulation (EU) No 604/2013. You must be aware of the fact that these clauses clearly stipulate that: “The obligations specified in Article 18(1) shall cease where the Member State responsible can establish, when requested to take charge or take back an applicant or another person as referred to in Article 18(1)(c) or (d), that the person concerned has left the territory of the Member States (for at least three months)”.

In my perspective, this article provides no leeway for diverging interpretations. If Austria aspires to reject my take back request and thereby it's responsibility for the asylum application of the person concerned, it is the responsibility of Austria to provide detailed information in order to establish that the responsibility of Austria has ceased to exist.”

Op 9 augustus 2023 is Oostenrijk akkoord gegaan met terugname van eiser. De asielaanvraag is vervolgens met het bestreden besluit niet in behandeling genomen, omdat Oostenrijk verantwoordelijk is voor de aanvraag. Heeft de staatssecretaris Oostenrijk voldoende geïnformeerd over het verblijf van eiser buiten de Europese Unie?

Eiser voert aan dat hij na zijn verblijf in Oostenrijk naar Turkije is gegaan en daar meer dan drie aaneengesloten maanden (van februari 2022 t/m mei 2023) ondergedoken heeft gezeten, omdat hem het lidmaatschap van de gewapende terreurorganisatie FETÖ/PDY wordt toegedicht. Ter onderbouwing hiervan heeft hij een verklaring ingebracht van zijn broer en verschillende foto's. Eiser voert aan dat Oostenrijk niet meer verantwoordelijk is voor zijn asielaanvraag omdat hij meer dan drie maanden buiten de Europese Unie heeft verbleven.

Volgens de staatssecretaris is Oostenrijk verantwoordelijk voor de behandeling van de asielaanvraag van eiser, omdat hij daar eerder een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. In het

verweerschrift heeft de staatssecretaris zich aanvullend op het standpunt gesteld dat niet wordt gevolgd dat eiser meer dan drie maanden in Turkije heeft verbleven. Eiser heeft geen paspoort met uitreisstempel of ander bewijs overgelegd. Eiser heeft wel indirect bewijs overgelegd in de zin van een verklaring van zijn broer, een aantal foto's en zijn eigen verklaringen. Volgens de staatssecretaris komt aan deze stukken afzonderlijk, maar ook in samenhang, onvoldoende bewijskracht toe voor de gestelde terugreis naar Turkije en verblijf daar voor minstens drie maanden. De verklaring van zijn broer is namelijk afkomstig uit een niet objectief verifieerbare bron en het is niet duidelijk wie op de foto's staat, wanneer deze zijn gemaakt en wat deze moeten aantonen.

De rechtbank stelt vast dat eiser tijdens het gehoor heeft verklaard dat hij langer dan drie maanden buiten de Europese Unie heeft verbleven en dat de staatssecretaris in het bestreden besluit hier helemaal niet op in is gegaan. Dat levert een gebrek op in het besluit. Het standpunt van de staatssecretaris dat eiser hierover een standpunt in de zienswijze had moeten opnemen, wordt namelijk niet gevolgd door de rechtbank. Omdat eiser hierover heeft verklaard tijdens het gehoor, had de staatssecretaris deze verklaringen moeten meenemen in de beoordeling van zijn asielaanvraag. Door dit na te laten, is het besluit niet zorgvuldig voorbereid.

Nu er sprake is van een gebrek in het bestreden besluit, moet de rechtbank beoordelen of de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand kunnen worden gelaten. De rechtbank is van oordeel dat dit niet kan en overweegt hiertoe als volgt.

De rechtbank is van oordeel dat de staatssecretaris niet heeft voldaan aan zijn onderzoeksplicht. Uit de Uitvoeringsverordening Dublin volgt dat de in- en uitreis en het verblijf buiten de Europese Unie met (indirect) bewijs aannemelijk gemaakt kan worden. Eén van deze indirecte bewijsmiddelen betreft de gedetailleerde en verifieerbare verklaringen van de verzoeker. Hoewel het juist is dat het aan de vreemdeling is om aannemelijk te maken dat hij meer dan drie maanden buiten de Europese Unie heeft verbleven en dat het aan Oostenrijk is om daar een beroep op te doen, is het aan de staatssecretaris om hierop door te vragen om meer informatie hierover te verkrijgen, zodat hij Oostenrijk juist en volledig kan informeren. Dit vloeit voort uit artikel 34, vierde lid, van de Dublinverordening en de loyaliteitsverplichting van de lidstaten.

De rechtbank stelt vast dat de gehoormedewerker tijdens het Aanmeldgehoor Dublin geen (concrete) vragen heeft gesteld over eisers reisroute, over zijn verblijfsduur, over zijn verblijfsomstandigheden in Turkije en de eventuele onderbouwing daarvan. Hiermee is eiser onvoldoende in de gelegenheid gesteld om hierover te verklaren en heeft de staatssecretaris Oostenrijk niet volledig kunnen informeren over het gestelde verblijf buiten de Europese Unie. Zo heeft eiser verklaard dat hij van Turkije via Servië, Hongarije, Oostenrijk en Duitsland naar Nederland heeft gereisd.

De gehoormedewerker heeft echter nagelaten om door te vragen. Zo is onduidelijk gebleven wanneer, hoe lang en op welke wijze eiser deze reis heeft afgelegd. Ook heeft de gehoormedewerker nagelaten te vragen op welke wijze eiser de gestelde reis van Oostenrijk naar Turkije heeft gemaakt. Omdat de bewijslast om een beroep te doen op artikel 19, tweede lid, van de Dublinverordening bij Oostenrijk ligt, kan Oostenrijk enkel een geslaagd beroep daarop doen als de staatssecretaris de juiste vragen aan eiser stelt en Oostenrijk vervolgens volledig informeert over het gestelde verblijf van eiser buiten de Europese Unie. Door geen zorgvuldig onderzoek te doen en Oostenrijk niet volledig te informeren over het verblijf van eiser buiten de Europese Unie, wordt de werking van de Dublinverordening gefrustreerd.

Conclusie en gevolgen

Het beroep is gegrond, omdat het bestreden besluit in strijd is met het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel. Dit betekent dat eiser gelijk krijgt en dat het niet in behandeling nemen van zijn aanvraag, niet in stand blijft. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit.

Inhoudsopgave

5. 21-12-2024, Rb Den Haag, NL23.37419, Algerije, beroep gegrond [AMV; adequate opvang]

Reden signalering: De rechtbank volgt verweerder niet in zijn standpunt dat in dit geval geen sprake is van indicaties dat de tante en oma van eiser niet (opnieuw) zorg zullen verlenen aan hem. Eiser heeft immers verklaard dat zijn oma en tante hebben afgesproken het huis te verkopen omdat zij kleiner willen gaan wonen en dat er in dat geval geen plek meer zal zijn voor eiser. Gelet op deze verklaringen, en nu er meer dan een jaar is verstreken sinds eiser is vertrokken uit Algerije, kan

verweerder er naar het oordeel van de rechtbank niet zonder nader onderzoek vanuit gaan dat de tante, oma of ooms van eiser hem zullen kunnen en willen opvangen. Dat adequate opvang ook daadwerkelijk beschikbaar is voor eiser in het land van herkomst is dan ook niet evident.

In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank het beroep van eiser tegen de afwijzing van zijn asielaanvraag en beoordeelt de voorzieningenrechter het verzoek om een voorlopige voorziening van eiser. Eiser heeft op 31 maart 2023 een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend. Verweerder heeft met het bestreden besluit van 22 november 2023 deze aanvraag in de algemene procedure afgewezen als kennelijk ongegrond.

Vaststelling relevante elementen

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder het huiselijk geweld van zijn vader niet als relevant element hoeven aanmerken. Daarbij heeft verweerder het van belang mogen achten dat het huiselijk geweld weliswaar heeft genoemd tijdens het asielgehoor maar dat uit de overige verklaringen eiser voldoende duidelijk blijkt dat het huiselijk geweld niet de reden is geweest om het huishouden van zijn vader te verlaten en bij zijn oma en tante te gaan wonen. Dat was volgens eisers verklaringen omdat hij het er niet mee eens was dat zijn vader zo snel na de dood van zijn moeder al is hertrouwd. Eiser noemt het huiselijk geweld ook niet in zijn vrije relaas als reden om Algerije te ontvluchten. Pas aan het einde van het nader gehoor verklaart eiser in een andere context over het slaan door zijn vader. Uit deze gang van zaken, mede in het licht van de zorgvuldige wijze waarop het gehoor is gehouden, heeft verweerder mogen concluderen dat het huiselijk geweld voor eiser niet de reden is geweest om te vertrekken uit Algerije. Daarbij komt dat verweerder terecht heeft geconcludeerd uit het tijdsverloop tussen het ondervonden huiselijk geweld en het daadwerkelijk vertrek uit Algerije dat het huiselijk geweld niet de reden is geweest voor eiser om Algerije te verlaten. Eiser heeft namelijk verklaard dat de mishandeling is gestopt toen hij bij zijn oma en tante ging wonen in 2018. Vervolgens is eiser nog vijf jaar in Algerije gebleven tot aan zijn vertrek. Bovendien heeft eiser verklaard niet te vrezen voor zijn vader bij terugkeer. Verweerder heeft het huiselijk geweld daarom niet hoeven aanmerken als relevant element.

Gelet op het voorgaande heeft verweerder de aanvraag van eiser kennelijk ongegrond mogen verklaren omdat hij bij de indiening van zijn aanvraag en de toelichting van de feiten alleen aangelegenheden aan de orde heeft gesteld die niet ter zake doen met betrekking tot de vraag of hij in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel. De gronden die zien op de kennelijke ongegrondheid van de aanvraag behoeven daarom geen bespreking meer.

Buitenschuldvergunning AMV'er.

De rechtbank is verder van oordeel dat verweerder voldoende heeft gemotiveerd waarom eiser niet in aanmerking komt voor een buitenschuldvergunning. In dit kader hoefde verweerder, gelet op het beleid in het Informatiebericht (IB) 2023/41, geen nader onderzoek te doen naar de beschikbaarheid van de adequate opvang. Verweerder mocht volstaan met de vaststelling dat sprake is van adequate opvang omdat eiser heeft verklaard over zijn oma, tante en ooms, dat hij daar voor zijn vertrek kon wonen, dat hij enkel (vrijwillig) op straat is beland omdat hij zich niet aan bepaalde huishoudelijke regels wilde houden en hij heeft verklaard over de locatie van de woning waar hij jarenlang heeft gewoond. Gelet op de specifieke informatie die hij in dit kader heeft gegeven is de adequate opvang evident. Verweerder mocht uitgaan van deze verklaringen en was niet gehouden om eiser opnieuw te horen. Verweerder heeft in dit geval dan ook overeenkomstig het beleid besloten dat eiser niet in aanmerking komt voor buitenschuldvergunning vanwege het bestaan van adequate opvang.

Terugkeerbesluit en adequate opvang

Uit het arrest TQ (ECLI:EU:C:2021:9) en de uitspraken van de hoogste bestuursrechter waarin uitleg wordt gegeven aan het voornoemde arrest, volgt dat verweerder alvorens een terugkeerbesluit uit te vaardigen tegen een niet-begeleide minderjarige, de situatie van die minderjarige algemeen en grondig moet toetsen, rekening houdend met het belang van het kind en dat verweerder in dat kader zich ervan dient te overtuigen dat er voor de betrokken niet-begeleide minderjarige adequate opvang beschikbaar is in het land van terugkeer.

Verweerder heeft invulling gegeven aan het arrest TQ en voornoemde uitspraken van de hoogste bestuursrechter in het IB 2023/41. Hieruit volgt dat adequate opvang evident is in het geval de alleenstaande minderjarige vreemdeling specifieke informatie heeft gegeven over zijn ouders maar dat

nader onderzoek mogelijk nodig is bij andere familieleden of volwassenen die zorg hebben gedragen voor het kind of bereid zijn zorg te gaan dragen voor het kind.

Adequate opvang kan zonder nader onderzoek worden vastgesteld als er geen indicaties zijn dat de eerder verleende zorg niet opnieuw zal worden verleend.

De rechtbank volgt verweerder niet in zijn standpunt dat in dit geval geen sprake is van indicaties dat de tante en oma van eiser niet (opnieuw) zorg zullen verlenen aan hem. Eiser heeft immers verklaard dat zijn oma en tante hebben afgesproken het huis te verkopen omdat zij kleiner willen gaan wonen en dat er in dat geval geen plek meer zal zijn voor eiser. Ook heeft eiser verklaard dat zowel zijn oma als tante op leeftijd zijn, dat zijn tante in het ziekenhuis heeft gelegen en dat zijn tante hem verteld heeft te vertrekken en hem geld heeft gegeven om zijn reis mee te bekostigen.

Gelet op deze verklaringen, en nu er meer dan een jaar is verstreken sinds eiser is vertrokken uit Algerije, kan verweerder er naar het oordeel van de rechtbank niet zonder nader onderzoek vanuit gaan dat de tante, oma of ooms van eiser hem zullen kunnen en willen opvangen. Dat adequate opvang ook daadwerkelijk beschikbaar is voor eiser in het land van herkomst is dan ook niet evident. Verweerder had daarom naar het oordeel van de rechtbank nader onderzoek moeten doen naar de beschikbaarheid van adequate opvang voor eiser in het land herkomst. Het beroep is in zoverre gegrond.

Inhoudsopgave

6. 14-12-2023, Rb Groningen, NL23.24704, Kameroen, beroep gegrond [eigen politieke activiteiten; arrestatiebevel; ex nunc toetsing]

Reden signalering: De rechtbank constateert dat er licht zit tussen de verklaringen van eiser in het nader gehoor enerzijds en in de zienswijze anderzijds. Naar het oordeel van de rechtbank is eiser ten onrechte niet aanvullend gehoord over hetgeen dat hij naar voren heeft gebracht in zijn zienswijze ten aanzien van zijn eigen politieke activiteiten. Hoewel hij heeft verklaard geen lid te zijn van ADF, leest de rechtbank in eisers verklaringen tijdens de gehoren wel dat hij deze groep steunde. Naar het oordeel van de rechtbank had het op de weg van de staatssecretaris gelegen om in dit geval nader onderzoek te doen naar de eigen politieke activiteiten van eiser alvorens op de asielaanvraag van eiser te beslissen. Nu geconstateerd is dat de staatssecretaris ten onrechte geen nader gehoor heeft gehouden met eiser over zijn politieke activiteiten, en eiser daarnaast ter zitting heeft verklaard dat hij door toedoen van zijn toenmalig advocaat in een nadeliger bewijspositie is beland, is het beroep naar het oordeel van de rechtbank ook op dit punt gegrond.

Eiser legt aan zijn asielaanvraag het volgende ten grondslag. Door het conflict tussen de autoriteiten van Kameroen en het leger enerzijds en de separatisten anderzijds is de situatie in het land onveilig geworden. Eiser is afkomstig uit de provincie South-West in het Engelstalige gedeelte van Kameroen. Door de voortdurende conflicten is het huis van eiser afgebrand en hij heeft een aantal familieleden verloren. De vader van eiser behoorde bovendien tot een oppositiepartij. De vader van eiser is in 2017 aangehouden door een groep militairen toen hij op de motor een advocaat vervoerde. Hierbij is vader mishandeld en is hij uiteindelijk als gevolg van deze mishandeling overleden. Eiser zou zelf ook actief zijn geweest in een andere oppositiepartij.

Het asielrelaas van eiser bevat volgens de staatssecretaris de volgende relevante elementen: 1. identiteit, nationaliteit en herkomst; 2. zijn vader is actief geweest in de oppositie en in 2017 overleden naar aanleiding van een mishandeling

De staatssecretaris heeft relevant element 1 geloofwaardig geacht. Relevant element 2 is deels geloofwaardig geacht. Volgens de staatssecretaris is het niet aannemelijk dat sprake was van een gerichte aanval op de vader van eiser vanwege diens politieke activiteiten. Eiser heeft wisselend verklaard over de oorzaak van overlijden van zijn vader. De staatssecretaris heeft geconcludeerd dat geen sprake is van een gegronde vrees voor vervolging zoals bedoeld in het Vluchtelingenverdrag of van een reëel risico op ernstige schade.

De rechtbank stelt vast dat er nog een element in het asielrelaas voorkomt, namelijk dat eiser zelf ook actief is geweest in een oppositiepartij en uit dien hoofde vreest voor zijn leven bij terugkeer in Kameroen. De rechtbank zal dit derde element in de overwegingen betrekken. Gronden 6. Eiser voert

aan dat zijn vader in de regio bekend stond als leider van de SDF-partij. Hij is eerder gearresteerd en gedetineerd geweest. Hij is daarna opnieuw gearresteerd en mishandeld. Als gevolg van deze mishandeling is hij komen te overlijden. Eiser wordt vanwege de rol van zijn vader eveneens beschouwd als opposant. Mede daarom heeft hij te vrezen voor vervolging van de autoriteiten. Dat vader bekend stond als politiek opposant is van invloed op de persoon van eiser en leidt tot een persoonlijk element in zijn vrees voor vervolging, aldus eiser.

Daarnaast bestrijdt eiser de conclusie van de staatssecretaris dat hij zelf niet politiek actief zou zijn geweest. Eiser betoogt dat hij een aanhanger was van de groepering ADF. Hij heeft op diverse manieren vrijheidsstrijders geholpen, onder meer door financiële ondersteuning, verstrekken van medicijnen, vervoer van gewonde strijders naar behandelplaatsen, en het bijhouden van het Facebook-account van ADF sinds 2018. Eiser betoogt dat hij met deze activiteiten aannemelijk heeft gemaakt dat hij wel degelijk politiek actief was als aanhanger van ADF. Ten onrechte heeft de staatssecretaris daarnaast niets gedaan met het door eiser overgelegde Facebook-account.

Op 6 november 2023 heeft eiser aanvullende gronden ingediend. Eiser verwijst naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 september 2023, waarin is geoordeeld dat lidstaten niet mogen vereisen dat een politieke overtuiging 'diepgeworteld' of 'fundamenteel' is om onder het bereik van de vervolgingsgrond 'politieke overtuiging' te vallen.

De sterkte van een overtuiging speelt slechts een rol bij de beoordeling van de gegrondheid van de vrees voor vervolging, waarbij dit één van de factoren is waar rekening mee mag worden gehouden. Ook dan mag niet geëist worden dat er sprake is van een diepgewortelde overtuiging. Volgens eiser is de Nederlandse interpretatie van het Vluchtelingenverdrag op dit punt onjuist. Eiser betoogt, onder verwijzing naar zijn zienswijze, dat hij politiek actief is en daarmee kritiek heeft geuit op de regering. Daarmee is de vrees voor vervolging reëel, aldus eiser. Het feit dat het Hof van Justitie uitspraak heeft gedaan na het bestreden besluit, laat volgens eiser onverlet dat de staatssecretaris deze informatie dient te onderzoeken. Oordeel van de rechtbank

De rechtbank overweegt dat eiser in zijn nader gehoor heeft verklaard dat hij nooit iets te maken heeft gehad met politiek. Eiser verklaart dat hij niet wilde meedoen met ADF, omdat zij worden gedwongen om moorden te plegen. Daarnaast heeft eiser verklaard dat hij gevaar loopt ten aanzien van de politieke activiteiten van zijn vader. Ook heeft eiser verklaard dat vrienden en neven van hem ADF-strijders zijn, en hij daardoor extra gevaar loopt.

In de zienswijze op het voornemen vermeldt eiser vervolgens dat hij wel degelijk zelf politiek actief was. Eiser betoogt dat hij een aanhanger was van ADF, dat hij de vrijheidsstrijders heeft geholpen met geld en dat hij medicijnen voor ze kocht. Ook vervoerde hij gewonde strijders naar behandelplaatsen en plaatst hij sinds 2018 stukken van ADF en de autoriteiten op zijn Facebook. Eiser geeft daarnaast aan dat hij reeds bij de aanvraag zijn Facebookaccount aan de staatssecretaris heeft gegeven, maar dat daarmee ten onrechte niets is gedaan. Gelet hierop stelt eiser ook vanwege zijn eigen politieke activiteiten heeft te vrezen voor vervolging.

De rechtbank constateert dat er licht zit tussen de verklaringen van eiser in het nader gehoor enerzijds en in de zienswijze anderzijds. Naar het oordeel van de rechtbank is eiser ten onrechte niet aanvullend gehoord over hetgeen dat hij naar voren heeft gebracht in zijn zienswijze ten aanzien van zijn eigen politieke activiteiten. Hoewel hij heeft verklaard geen lid te zijn van ADF, leest de rechtbank in eisers verklaringen tijdens de gehoren wel dat hij deze groep steunde. Eiser heeft verklaard dat hij niet wilde meevechten, omdat hij geen mensen wilde vermoorden. De gehoormedewerker heeft eiser niet gevraagd op welke manier hij de ADF dan wel steunde. De rechtbank leest in de zienswijze aanwijzingen dat eiser ADF op een geweldloze manier steunde, door financiële en medische hulp te bieden. Echter is hier door de staatssecretaris niet op aangeslagen. In het bestreden besluit is hierover slechts opgemerkt dat de aspecten die eiser noemt in de zienswijze tegenstrijdig zijn met zijn verklaringen in het nader gehoor. Naar het oordeel van de rechtbank had het op de weg van de staatssecretaris gelegen om in dit geval nader onderzoek te doen naar de eigen politieke activiteiten van eiser alvorens op de asielaanvraag van eiser te beslissen. Naar het oordeel van de rechtbank bevat het bestreden besluit op dit punt een motiveringsgebrek en is het beroep om die reden gegrond. Daarnaast acht de rechtbank het volgende van belang. Zeer kort voor de zitting heeft eiser een arrestatiebevel uit 2020 overgelegd, alsmede een lijst met namen van gezochte personen waarop ook de naam van eiser voorkomt. Gelet op de ex-nunc toetsing in asielzaken worden deze stukken bij de beoordeling betrokken. Eiser heeft ter zitting desgevraagd aangegeven dat hij deze stukken niet eerder in de procedure heeft overgelegd, omdat hij door zijn vorige advocaat onjuist geïnformeerd is. De vorige advocaat heeft aangegeven dat eiser deze stukken niet bij de correcties en aanvullingen op het nader gehoor kon overleggen, omdat dit beschouwd zou worden als te laat. Zijn aanvraag zou dan

worden afgewezen. Omdat eiser vertrouwd op de kennis en kunde van zijn advocaat, is hij hier destijds niet tegen ingegaan. Eiser heeft daarnaast aangegeven zijn advocaat slechts telefonisch te hebben gesproken en niet in persoon overleg met hem heeft kunnen voeren, ondanks uitdrukkelijke verzoeken van eiser daartoe.

Nu geconstateerd is dat de staatssecretaris ten onrechte geen nader gehoor heeft gehouden met eiser over zijn politieke activiteiten, en eiser daarnaast ter zitting heeft verklaard dat hij door toedoen van zijn toenmalig advocaat in een nadeliger bewijspositie is beland, is het beroep naar het oordeel van de rechtbank ook op dit punt gegrond. Gelet op de aard en inhoud van de geconstateerde gebreken ziet de rechtbank geen aanleiding om zelf in de zaak te voorzien. Dat betekent dat het bestreden besluit zal worden vernietigd wegens strijd met artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht. De staatssecretaris dient opnieuw te beslissen op de asielaanvraag van eiser. Hieraan voorafgaand dient de staatssecretaris eiser aanvullend te horen over zijn eigen politieke activiteiten met betrekking tot ADF, met inachtneming van het door eiser aangehaalde arrest over politieke overtuiging van het HvJ EU van 21 september 2023.

Daarnaast geeft de rechtbank de staatssecretaris in overweging om de op 6 november 2023 door eiser ingediende stukken, te weten het arrestatiebevel en de lijst met gezochte personen, voorafgaand aan het aanvullende gehoor op echtheid te controleren door het Bureau Documenten. Het beroep is gegrond.

Inhoudsopgave

7. 22-12-2023, Rb 's-Hertogenbosch, NL23.30556, beroep gegrond [bescherming in Italië; stukken VWN]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat onvoldoende is gemotiveerd waarom ten aanzien van statushouders in Italië kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel, nu verweerder niet is ingegaan op de stukken die eiser heeft aangevoerd, namelijk een samenvatting van de meest relevante passages van informatie van VWN alsmede de vertaling van (een deel van) het decreet van 7 augustus 2023.

Bij het bestreden besluit heeft verweerder de asielaanvraag van eiser op grond van artikel 30a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 niet-ontvankelijk verklaard omdat eiser in Italië internationale bescherming geniet. Eiser stelt zich op het standpunt dat ten aanzien van Italië, in zijn algemeenheid, niet langer kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Eiser heeft ter onderbouwing verwezen naar informatie van Vluchtelingenwerk Nederland (VWN) en een decreet van de Italiaanse autoriteiten van 7 augustus 2023 waaruit volgt dat statushouders de opvang moeten worden uitgezet, ook als zij nog in afwachting zijn van de afgifte van hun verblijfsvergunning. Eiser heeft ook gewezen op informatie van ELENA coördinator Maria Cristina Romano met een persbericht van 11 augustus 2023 van enkele gezamenlijke ngo's, naar aanleiding van het decreet. De situatie in Italië is volgens eiser inmiddels wel heel erg vergelijkbaar met de situatie zoals in Griekenland, en daarvan is geoordeeld dat deze in strijd is met artikel 3 EVRM en artikel 4 van het Handvest. Volgens eiser heeft verweerder deze stukken niet betrokken bij de beoordeling en is het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd genomen.

De rechtbank is allereerst van oordeel dat in het bestreden besluit onvoldoende is gemotiveerd waarom ten aanzien van statushouders in Italië kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel, nu verweerder niet is ingegaan op de stukken die eiser als bijlage aan de correcties en aanvullingen (c&a) van 18 september 2023 heeft toegevoegd, namelijk een samenvatting van de meest relevante passages van informatie van VWN alsmede de vertaling van (een deel van) het decreet van 7 augustus 2023. Eiser heeft in de zienswijze nogmaals nadrukkelijk gewezen op deze stukken. Verweerder heeft zich in het bestreden besluit ten onrechte op het standpunt gesteld dat aan deze stukken voorbij kan worden gegaan omdat volgens verweerder in de c&a en de zienswijze enkel is verwezen naar niet-toegankelijke internetlinks en omdat geen (delen van) rapporten, samenvatting of het decreet als bijlage is bijgevoegd. Dit standpunt is feitelijk onjuist en verweerder heeft ter zitting ook erkend dat in het bestreden besluit ten onrechte niet is ingegaan op voornoemde stukken. De rechtbank is daarom van oordeel dat sprake is van een gebrek in de motivering. De rechtbank zal het beroep om die reden gegrond verklaren en het bestreden besluit vernietigen vanwege strijd met het bepaalde in artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb),

dat vereist dat een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering. De rechtbank ziet evenwel aanleiding om te beoordelen of de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand kunnen blijven. In het verweerschrift van 4 december 2023 en ter zitting heeft verweerder een nadere motivering gegeven ten aanzien van de vraag of ten aanzien van statushouders in Italië kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld dat het decreet van 7 augustus 2023 niet zodanig afwijkt van reeds bekende landeninformatie die is beoordeeld in de Afdelingsuitspraken van 24 juni 2022 en 8 mei 2023 waarin is geoordeeld dat de situatie in Italië voor statushouders niet zodanig slecht is dat er sprake is van schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Anders dan eiser stelt, blijkt volgens verweerder uit het decreet ook niet dat alle statushouders de opvang moeten verlaten en op straat belanden. Dat dergelijke problemen bestaan in Italië, wordt door verweerder niet miskend, maar nu eiser internationale bescherming geniet in Italië –en daarmee dezelfde rechten heeft als Italiaanse burgers – dient eiser zich bij voorkomende problemen/klachten te wenden tot de Italiaanse autoriteiten. Niet is gebleken dat deze optie voor eiser niet mogelijk is, dan wel dat de Italiaanse autoriteiten eiser niet willen helpen.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder met dit aanvullende standpunt nog altijd onvoldoende heeft gemotiveerd waarom ten aanzien van statushouders in Italië kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Verweerder heeft niet inzichtelijk gemaakt waarom het decreet niet afwijkt van de reeds bekende landeninformatie die bij de Afdelingsuitspraken van 24 juni 2022 en 8 mei 2023 is betrokken nu dit decreet van een latere datum is. Daarbij komt dat de rechtbank ook niet inziet waarop verweerder het standpunt baseert dat de situatie van statushouders in Italië door de komst van het decreet niet is verslechterd omdat uit het decreet zou volgen dat slechts sommige, en dus niet alle statushouders de opvang zouden moeten verlaten. De uitspraak van de rechtbank Middelburg van 6 december 2023 (NL23.29404) waarnaar verweerder in dit verband heeft verwezen, gaat in dit geval niet op. In die uitspraak is namelijk uitgegaan van een in die zaak door de vreemdeling ingebrachte Nederlandse vertaling van het decreet, terwijl er in onderhavige zaak in de c&a van 18 september 2023 een vertaling van het decreet is ingebracht waaruit niet expliciet volgt dat slechts sommige statushouders de opvang zouden moeten verlaten. Verweerder heeft desgevraagd aangegeven niet over een eigen vertaling te beschikken en heeft ook niet kunnen aangeven wat er volgens verweerder in het decreet staat anders dan de verwijzing naar de eerder genoemde uitspraak van 6 december 2023. Gelet op het voorgaande ziet de rechtbank geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand te laten. Verweerder zal worden opdragen een nieuw besluit te nemen met in achtname van het bepaalde in deze uitspraak. Beroep gegrond.

Inhoudsopgave

8. 15-12-2023, ABRvS, 202300957/1/V3, Hoger beroep staat gegrond [Dublin-Frankrijk; belangen kinderen]

Reden signalering: na weging van alle belangen heeft de staatssecretaris zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat sprake is van een zodanige band met Frankrijk dat het redelijk is om van de vreemdeling en haar kinderen te verwachten dat zij daar hun rechten als statushouders effectueren. Het gaat in dit geval om de vraag of de staatssecretaris zich niet ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat de vreemdeling en haar kinderen een zodanige band met Frankrijk hebben dat het voor hen redelijk zou zijn om daarheen te gaan en of hij daarbij alle relevante feiten en omstandigheden heeft betrokken en afgewogen, waaronder de fundamentele belangen van de vier minderjarige kinderen.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat de belangen van de kinderen betrokken moeten worden bij de beoordeling of sprake is van een zodanige band met Frankrijk dat het redelijk zou zijn voor de vreemdeling en haar kinderen om daarheen te gaan. Dat betekent echter nog niet dat de rechtbank terecht het besluit van 30 november 2022 heeft vernietigd.

De staatssecretaris heeft zich namelijk in het besluit terecht op het standpunt gesteld dat hij er gelet op het interstatelijk vertrouwensbeginsel van uit mag gaan dat de vreemdeling zich bij problemen met de vader van de kinderen tot de Franse autoriteiten kan wenden en dat zij hun de benodigde bescherming zullen bieden. De staatssecretaris betoogt ook terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat hij daarnaast ook de belangen van de kinderen voldoende bij zijn beoordeling heeft betrokken en afgewogen. Daarbij heeft hij meegewogen dat de vreemdeling en haar kinderen tijdens hun eerdere verblijf in Frankrijk hulp en bescherming van de autoriteiten hebben gekregen. Naast de

opvang in het blijf-van-mijn-lijfhuis en het persoonlijke alarmsysteem, heeft de staatssecretaris van belang geacht dat de Franse autoriteiten de moeder het volledige gezag over de kinderen hebben gegeven en dat zij hebben bepaald dat de vader de kinderen niet meer mag zien of spreken. Verder heeft de staatssecretaris gemotiveerd dat de kinderen bij mentale problemen ook in Frankrijk een behandeling kunnen krijgen. Tot slot heeft de staatssecretaris toegelicht dat de omstandigheid dat de vreemdeling en haar kinderen familieleden in Nederland hebben en zich hier veiliger voelen, niet afdoet aan hun band met Frankrijk.

In dit kader betoogt de staatssecretaris terecht dat de rechtbank te veel gewicht heeft toegekend aan de omstandigheid dat de vreemdeling en haar kinderen in Nederland op afstand van de vader van de kinderen kunnen blijven. Hoewel het begrijpelijk is dat zij een veiliger gevoel hebben in Nederland, volgt de Afdeling de staatssecretaris in zijn toelichting dat zij ook binnen de landsgrenzen van Frankrijk op afstand van hem kunnen blijven. Gelet op hun internationale beschermingsstatus mogen zij zich immers overal in Frankrijk vestigen. Hierbij is voor de Afdeling mede van belang dat de vreemdeling geen stukken heeft overgelegd om de gestelde hiermee samenhangende psychische problemen van de kinderen aannemelijk te maken. De overgelegde verklaring van de Franse arts volstaat hiervoor niet omdat zij te algemeen van inhoud is. De arts heeft hierin namelijk geen diagnose gesteld en de conclusie dat bij de vier kinderen sprake is van duidelijk waarneembare psychologische impact, is alleen onderbouwd door een verwijzing naar vier korte, gelijklopende verklaringen van de kinderen. Van de andere overgelegde stukken heeft de gemachtigde van de vreemdeling ondanks herhaald verzoek van de Afdeling geen leesbare afschriften overgelegd. Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank niet onderkend dat de staatssecretaris alle aangevoerde belangen bij zijn besluitvorming heeft betrokken, waaronder de belangen van de kinderen. De staatssecretaris heeft zich na weging van alle belangen niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat sprake is van een zodanige band met Frankrijk dat het redelijk is om van de vreemdeling en haar kinderen te verwachten dat zij daar hun rechten als statushouders effectueren. De grief slaagt. Hoger beroep staatssecretaris gegrond.

Inhoudsopgave

9. 15-12-2023, ABRvS, 202004148/1/V1, Hoger beroep staat ongegrond [Dublin; mensenhandel; overdrachtstermijn]

Reden signalering: De staatssecretaris betoogt in zijn enige grief tevergeefs dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het bezwaar in de mensenhandel procedure de overdrachtstermijn heeft opgeschort. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de overdrachtstermijn zes maanden na de aanvaarding door Duitsland van het claimakkoord was verstreken en dat de staatssecretaris sindsdien verantwoordelijk is voor de inhoudelijke behandeling van de asielaanvraag van de vreemdeling.

De vreemdeling heeft op 22 oktober 2019 een asielaanvraag ingediend. In het besluit van 17 februari 2020 heeft de staatssecretaris die aanvraag niet in behandeling genomen, omdat Duitsland op grond van de Dublinverordening verantwoordelijk is voor de inhoudelijke behandeling van de asielaanvraag. De staatssecretaris heeft in het besluit vermeld dat Duitsland op 13 december 2019 akkoord is gegaan met de terugname van de vreemdeling. Naast zijn asielaanvraag heeft de vreemdeling aangifte gedaan van mensenhandel. De staatssecretaris heeft die aangifte ambtshalve aangemerkt als aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, verband houdend met tijdelijke humanitaire gronden in de zin van artikel 3.48 van het Vb 2000, te weten als slachtoffer van mensenhandel. Die aanvraag heeft de staatssecretaris op 9 april 2020 afgewezen. De vreemdeling heeft daar op 7 mei 2020 bezwaar tegen gemaakt. De staatssecretaris heeft de vreemdeling niet overgedragen aan Duitsland.

Op 5 november 2021 heeft de staatssecretaris opnieuw besloten dat hij de vreemdeling aan Duitsland overdraagt. Hij heeft bij dat besluit betrokken dat de vreemdeling zich, na de — zoals de staatssecretaris het noemt — "zelfstandige overdracht" aan Duitsland op 27 april 2021, weer in Nederland heeft gemeld. Vervolgens heeft de staatssecretaris de Duitse autoriteiten op 25 juni 2021 gevraagd om de vreemdeling terug te nemen. Zij hebben daarmee op 1 juli 2021 ingestemd op grond van artikel 18, eerste lid, aanhef en onder d, van de Dublinverordening. De vreemdeling heeft in zijn reactie op dit besluit toegelicht dat geen sprake was van zelfstandig vertrek, maar dat hij per abus in de trein naar Duitsland is gestapt en dat hij door een controle daar weer bekend is geraakt bij de Duitse autoriteiten.

De staatssecretaris betoogt in zijn enige grief tevergeefs dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het bezwaar in de mensenhandelprocedure de overdrachtstermijn heeft opgeschort. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 5 juli 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2593, onder 5. De rechtbank heeft in haar uitspraak van 22 juli 2020 daarom terecht geoordeeld dat de overdrachtstermijn op 13 juni 2020 — zes maanden na de aanvaarding door Duitsland van het claimakkoord — is verstreken en dat de staatssecretaris sindsdien verantwoordelijk is voor de inhoudelijke behandeling van de asielaanvraag van de vreemdeling. De grief faalt. Hoger beroep staatssecretaris ongegrond.

De Afdeling merkt het besluit van 5 november 2021 aan als vervangingsbesluit in de zin van artikel 6:19, eerste lid, van de Awb. Het besluit van 17 februari 2020 bevat namelijk twee elementen: het niet in behandeling nemen van de aanvraag en het overdrachtsbesluit. De Afdeling leest het besluit van 5 november 2021 zo dat de staatssecretaris daarin het niet in behandeling nemen uit het besluit van 17 februari 2020 ongemoeid heeft gelaten, maar het overdrachtsbesluit heeft vervangen. Daarom is van rechtswege een beroep ontstaan bij de Afdeling. Dat beroep is gegrond. De vreemdeling betoogt terecht dat er geen grondslag bestond voor het besluit van 5 november 2021. De Afdeling verwijst naar het arrest van het Hof van Justitie van 12 januari 2023, B, F en K, ECLI:EU:C:2023:4, punten 73 tot en met 75. Daarin heeft het Hof uiteengezet dat, wanneer de verantwoordelijkheid door het verstrijken van dwingende termijnen als bedoeld in met name de artikelen 23 of 29 van de Dublinverordening is overgegaan op een andere lidstaat, die lidstaat geen geldig terugnameverzoek op grond van de artikelen 18 en 23 van de Dublinverordening meer kan richten aan de lidstaat waar de betrokken vreemdeling zijn eerste asielverzoek heeft ingediend. In deze zaak is de staatssecretaris sinds 23 juni 2020 verantwoordelijk door het verstrijken van de overdrachtstermijn. Die verantwoordelijkheid is in de tussentijd niet beëindigd op grond van artikel 19 van de Dublinverordening. Daarom bestond geen grondslag voor het terugnameverzoek van 25 juni 2021 en dus ook niet voor het besluit van 5 november 2021. Het beroep tegen het besluit van 5 november 2021 is gegrond. De Afdeling vernietigt dat besluit.

Inhoudsopgave

10. 21-12-2023, Rb Haarlem, NL23.33623 en NL23.33624, Afghanistan, beroep gegrond [risico (toegedichte) verwestering; afvalligheid]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd dat eiser bij terugkeer geen reëel risico loopt op ernstige schade vanwege een (toegedichte) verwestering en afvalligheid.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder voldoende heeft gemotiveerd dat niet geloofwaardig is dat eiser afvallig is. Verweerder stelt zich op het standpunt dat de verklaringen van eiser het proces van en de motieven voor de afwending van de islam niet inzichtelijk hebben gemaakt. Verweerder heeft die verklaringen daarvoor naar het oordeel van de rechtbank als niet voldoende mogen aanmerken. De verklaringen wijzen, zoals verweerder terecht heeft gesteld, met name op weerstand tegen de opvoeding en niet zozeer tegen islam. Verweerder stelt zich verder op het standpunt dat de verklaringen van eiser over de uiting van zijn afwending van de islam, dus over zijn gestelde afvalligheid, en de activiteiten in dat kader, onvoldoende zijn. De rechtbank volgt verweerder ook hierin. De verklaringen met betrekking tot eisers activiteiten in Afghanistan zijn onvoldoende, omdat hieruit onvoldoende blijkt dat hij was gestopt met zijn activiteiten in verband met de islam. De mate van uiting van zijn gestelde kritiek zowel in Afghanistan als Nederland blijkt ook niet duidelijk. Eiser heeft zijn standpunt dat de tegenstrijdigheden en onduidelijkheden onvoldoende zijn onderbouwd, niet genoeg gespecificeerd. Het besluit geeft juist blijkt van een uitgebreide motivering op dit punt. Het standpunt van eiser dat onvoldoende rekening is gehouden met zijn referentiekader, gelegen in zijn opleiding en werk, volgt de rechtbank ook niet. Niet duidelijk is waarom en op welke wijze de door eiser afgelegde verklaringen in voor hem nadelige wijze zouden zijn beïnvloed door zijn referentiekader. De enkele stelling dat zijn referentiekader daarop invloed heeft gehad, is onvoldoende.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd dat eiser bij terugkeer geen reëel risico loopt op ernstige schade vanwege een (toegedichte) verwestering en afvalligheid. In dit kader is van belang dat eiser 11 jaar in Nederland heeft verbleven en dat hij getrouwd is met een Nederlandse vrouw, een Nederlandse dochter heeft en in Nederland werkt. Dit wijst erop dat eiser

feitelijk is verwesterd. Weliswaar heeft verweerder de gestelde bekering en afvalligheid van eiser niet geloofwaardig geacht, maar hiermee is niet uitgesloten dat de Taliban eiser geen afvalligheid zal toedichten. Relevant in dit kader is dat uit het Algemeen Ambtsbericht Afghanistan van juni 2023 op dit moment blijkt dat er onvoldoende informatie is om te bepalen of eiser door verwestering een risico loopt bij terugkeer. Verwezen wordt naar bijvoorbeeld pagina 148 en 149 van het ambtsbericht.

Hier doet de ongeloofwaardige bekering niet aan af. De rechtbank verwijst ter onderbouwing hiervan naar de door eiser overgelegde stukken van de Duitse rechtspraak. Hieruit maakt de rechtbank op dat de redelijke kans bestaat dat mensen die hun christelijke geloof uiten, zoals eiser heeft gedaan, risico lopen dat aan hen een religieuze en ideologische politieke overtuiging wordt toegedicht.

Verweerder heeft in het besluit gesteld dat de Taliban niet geacht wordt kennis over eisers leven in Nederland te hebben en dat eiser op dit moment niet in de negatieve belangstelling staat van Afghaanse autoriteiten. Dat heeft eiser niet bestreden. Verweerder lijkt echter te accepteren dat eiser in Nederland activiteiten voor het christelijke geloof heeft ontplooid. Over zijn leven in Nederland zal eiser mogelijk bij terugkeer vragen krijgen van de Afghaanse autoriteiten. Dit heeft verweerder ten onrechte niet betrokken bij zijn beoordeling. Bovendien wijzen de ingebrachte stukken en de verklaringen van eiser erop dat de familie van eiser op de hoogte is van zijn christelijke activiteiten en wel uitgaat van bekering of afvalligheid. Verweerder lijkt niet te bestrijden dat eiser zijn familie in Afghanistan heeft verteld geen moslim meer te zijn. Dit betekent dat de sociale omgeving van eiser in Afghanistan ervan uitgaat dat eiser is veranderd ten opzichte van zijn situatie toen hij vertrok uit dat land. Dit dient verweerder ook te betrekken bij een nieuw te nemen besluit.

Concluderend komt de rechtbank tot het oordeel dat het gegeven dat van eiser bij terugkeer terughoudendheid kan worden verwacht met betrekking tot zijn christelijke activiteiten als hij in Afghanistan is, niet maakt dat zijn verleden hem niet zal worden aangerekend door de Taliban. De beroepsgrond slaagt. Verweerder dient nader onderzoek te doen naar de vraag of eiser bij terugkeer een reëel risico loopt op ernstige schade vanwege zijn gestelde verwestering en daaruit volgende mogelijke toedichting van afvalligheid. Ook dient verweerder te beoordelen of dit raakt aan de beoordeling van het gestelde vluchtelingenschap en, zo ja, dat daarbij te betrekken.

De rechtbank volgt eiser niet in zijn niet onderbouwde stelling dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn in Afghanistan. De rechtbank stelt op de eerste plaats vast dat op 30 juni 2023 een nieuw Algemeen Ambtsbericht Afghanistan is uitgebracht. Uit het ambtsbericht blijkt niet dat sprake is van aanvallen tegen willekeurige burgers. Gelet hierop wordt naar het oordeel van de rechtbank de drempel van artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn niet gehaald. Artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn – geïmplementeerd in artikel 29, eerste lid aanhef en onder b, ten derde, van de Vw – stelt immers als voorwaarde om in aanmerking te komen voor subsidiaire bescherming dat sprake dient te zijn van ernstige schade bij terugkeer, te weten ernstige of individuele bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict. In dit verband is bovendien nog van belang dat uit het ambtsbericht van juni 2023 juist blijkt dat het aantal dodelijke slachtoffers in de afgelopen maanden sterk is afgenomen en dat de veiligheidssituatie sinds de machtsovername van de Taliban juist is verbeterd. Door de machtsovername van de Taliban stopte namelijk de directe gewapende strijd tussen de Taliban en de voormalige regeringstroepen ANDSF (Afghan National Defense and Security Forces). Dit leidde tot een onmiddellijke vermindering van het aantal burgerslachtoffers als gevolg van (oorlogs)geweld. Verder is niet in geschil dat eiser niet valt onder een risicogroep als bedoeld in artikel C7/2.3.2 (landgebonden beleid Afghanistan) van de Vc. Gelet hierop hoefde verweerder niet nader te motiveren waarom er voor eiser geen sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn. Deze beroepsgrond slaagt niet.

Verweerder heeft de aanvraag ten onrechte afgewezen als kennelijk ongegrond. Het beroep is gegrond.

11. 20-12-2023, Rb Rotterdam, NL22.13806, *Colombia*, beroep gegrond [bendegeweld; binnenlands vestigingsalternatief]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat verweerder de gegeven uitleg niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat niet aannemelijk is dat eisers bij terugkeer naar hun laatste normale woonplaats in Colombia een reëel risico lopen om slachtoffer te worden van een bende. Hierbij merkt de rechtbank op dat uit verweerders toelichting ter zitting volgt dat hij vooral nog de aanwezigheid van een binnenlands beschermingsalternatief in Colombia aan eisers wil tegenwerpen. Ter zitting heeft verweerder echter niet alsnog deugdelijk, aan de hand van voormelde bepalingen, gemotiveerd dat aan alle daaruit voortvloeiende vereisten voor het tegenwerpen van een binnenlands beschermingsalternatief is voldaan.

Bij terugkeer naar Colombia vrezen eisers vermoord te worden of anderszins slachtoffer te worden van de bende 'Los de la Vuelta' die in hun wijk actief is.

De asielrelazen van eisers bevatten volgens verweerder de volgende relevante elementen: - Identiteit, nationaliteit en herkomst; - Problemen rondom verhuizing en bedreiging door een bende in Colombia. Verweerder heeft beide relevante elementen in de asielrelazen van eisers geloofwaardig geacht. Deze geloofwaardig geachte elementen leveren volgens verweerder evenwel geen asielgrond op als bedoeld in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a of b, Vw, omdat op grond hiervan niet aannemelijk is dat eisers bij terugkeer naar Colombia een gegronde vrees voor vervolging hebben dan wel een reëel risico op ernstige schade lopen. Daarom heeft verweerder de asielaanvragen afgewezen als ongegrond op grond van artikel 31, eerste lid, van de Vw.

Eisers betogen dat verweerder zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat uit de geloofwaardig geachte elementen geen gegronde vrees voor vervolging en/of geen reëel risico op ernstige schade voortvloeit in geval van terugkeer naar Colombia. Daarbij hebben zij verwezen naar brieven van VluchtelingenWerk Nederland (VWN) van 16 augustus 2022 en 5 september 2023, waarin informatie is opgenomen over de dreiging van (drugs)bendes in Colombia, waaronder in Medellín, en over rekrutering van jongeren. Daarnaast hebben zij een brief van 23 juni 2022 overgelegd van de organisatie Revimipaz waaruit blijkt dat eisers lid zijn van deze organisatie die opkomt voor slachtoffers in Colombia van gewapend geweld en rekrutering. Verder hebben eisers documenten overgelegd waaruit blijkt dat zij slachtoffer zijn van gedwongen verhuizing in Colombia.

De rechtbank stelt voorop dat verweerder in het kader van zijn inschatting van de risico's die eisers bij terugkeer naar Colombia lopen, terecht, (hoofdzakelijk) heeft beoordeeld of aannemelijk is dat eisers bij terugkeer naar hun laatste normale woonplaats – in de wijk Belencito in Medellín – een reëel risico lopen om slachtoffer te worden van de bende. Verweerder heeft het standpunt ingenomen dat dit niet het geval is. Verweerder heeft in dit verband gesteld dat eisers meerdere keren zijn teruggekeerd naar hun woning in Belencito. Over het incident in januari 2021 heeft verweerder het standpunt ingenomen dat uit de verklaringen van eisers hierover valt af te leiden dat het handelen van de benedeleden was gericht op het pakketje en niet op eisers en dat niets de veronderstelling steunt dat eisers naar aanleiding van dit incident in de negatieve aandacht van de bende zijn komen te staan. Verweerder heeft er daarbij op gewezen dat de benedeleden na het verkrijgen van het pakketje zijn weggegaan en eisers ongemoeid hebben gelaten, en dat eisers niet hebben verklaard dat een dergelijk incident vaker heeft plaatsgevonden.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder met voormelde uitleg niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat niet aannemelijk is dat eisers bij terugkeer naar hun laatste normale woonplaats in Colombia een reëel risico lopen om slachtoffer te worden van de bende. In de eerste plaats overweegt de rechtbank hiertoe dat verweerder niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat het handelen van de benedeleden was gericht op het pakketje en niet op eisers. Uitgaande van de veronderstelling dat het de benedeleden enkel ging om het pakketje, komt de handelwijze van de benedeleden – te weten: eerst een pakketje in de woning van eisers gooien en dit kort daarna weer terugvragen – immers volstrekt onlogisch voor. Deze handelwijze duidt er eerder op dat de benedeleden een manier zochten om in contact met eisers te komen. Ook hetgeen de benedeleden tegen eisers hebben gezegd – namelijk: dat eiser 1 het pakketje en twee wapens naar een plek in de wijk moest brengen en (toen eiser 1 dit weigerde) dat eisers zullen worden vermoord als zij niet meewerken – duidt eerder op een op eisers gerichte actie

dan op een actie gericht op het verkrijgen van het pakketje. Gelet hierop heeft het handelen van de benedeleden, naar uiterlijke verschijningsvormen bezien, veeleer het karakter van een rekruteringspoging, zoals eiser 2 ook heeft verklaard. Dit heeft verweerder in de bestreden besluiten niet onderkend en dus, ten onrechte, niet betrokken. Dat de benedeleden op enig moment met het pakketje zijn vertrokken en eisers ongemoeid hebben gelaten maakt het vorenstaande niet anders, reeds omdat eisers op dat moment binnen in de woning zaten en de benedeleden daar niet naar binnen konden. In de tweede plaats overweegt de rechtbank dat de tegenwerpingen dat een dergelijk incident niet vaker heeft plaatsgevonden en dat niet is gebleken dat eisers als gevolg van dit incident in de negatieve aandacht van de bende zijn komen te staan, niet berusten op een deugdelijke motivering. Eisers hebben namelijk verklaard dat zij de dag na het incident met hun stiefvader zijn vertrokken uit hun woning in Belencito en voorafgaand aan hun vertrek uit Colombia niet meer zijn teruggekeerd naar die woning. Van eisers kan niet worden verlangd dat zij zouden afwachten of de benedeleden hun bedreigingen zouden uitvoeren. Daarnaast geldt dat het (vrijwel) directe vertrek uit hun woning na het incident een aanknopingspunt oplevert voor het oordeel dat eisers op dat moment vreesden dat de benedeleden hen iets zouden aandoen. Dit een en ander heeft verweerder ook niet onderkend en dus, eveneens ten onrechte, niet betrokken bij zijn besluitvorming.

In de voornemens heeft verweerder verder nog vermeld dat eisers na het incident en voorafgaande aan hun vertrek uit Colombia enige tijd met hun stiefvader in een woning in Enciso el Faro, een andere wijk in Medellin, hebben verbleven en daar geen problemen van de bende hebben ondervonden. Uit verweerders toelichting ter zitting volgt dat hierin moet worden gelezen dat er sprake is van een binnenlands beschermingsalternatief in Colombia. Voor zover deze lezing van verweerder al zou worden gevolgd, geldt dat verweerder met de desbetreffende overweging (van drie regels) in de voornemens niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat er voor eisers een binnenlands beschermingsalternatief in Colombia aanwezig is. Verweerder heeft immers in de voornemens/bestreden besluiten niet kenbaar gemotiveerd dat aan alle uit artikel 3.37d, eerste lid, van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 en paragraaf C2/3.4 van de Vreemdelingencirculaire 2000 voortvloeiende vereisten voor het tegenwerpen van een binnenlands beschermingsalternatief is voldaan. Gelet op het vorenstaande, in samenhang bezien, zijn de bestreden besluiten niet deugdelijk gemotiveerd en niet zorgvuldig voorbereid. De bestreden besluiten kunnen daarom niet in stand blijven. Conclusie en gevolgen De beroepen zijn gezien het voorgaande gegrond. De bestreden besluiten zullen worden vernietigd wegens strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 Awb.

De rechtbank ziet geen mogelijkheid om de rechtsgevolgen van de bestreden besluiten in stand te laten. Verweerder heeft de hiervoor vermelde gebreken in de bestreden besluiten namelijk niet in de beroepsfase hersteld. Hierbij merkt de rechtbank op dat uit verweerders toelichting ter zitting volgt dat hij vooral nog de aanwezigheid van een binnenlands beschermingsalternatief in Colombia aan eisers wil tegenwerpen. Ter zitting heeft verweerder echter niet alsnog deugdelijk, aan de hand van voormelde bepalingen, gemotiveerd dat aan alle daaruit voortvloeiende vereisten voor het tegenwerpen van een binnenlands beschermingsalternatief is voldaan. De rechtbank zal verder niet zelf in de zaak voorzien, omdat het aan verweerder is om deugdelijk te motiveren dat op basis van de geloofwaardig geachte elementen niet aannemelijk is dat eisers bij terugkeer een reëel risico op ernstige schade lopen en/of dat er voor hen een binnenlands beschermingsalternatief aanwezig is.

Inhoudsopgave

12. 22-12-2023, Rb Amsterdam, NL23.39379, beroep gegrond [artikel 6 Vw; grondslag]

Reden signalering: De rechtbank stelt vast dat niet in geschil is dat de bestreden maatregel van 3 tot 6 december 2023 heeft voortgeduurd op de verkeerde grondslag. De rechtbank volgt verweerder evenwel niet in zijn standpunt dat dit het voortduren van de maatregel vanaf 6 december niet langer onrechtmatig maakt. Naar het oordeel van de rechtbank was de op 17 november op grond van artikel 6, derde lid opgelegde maatregel vanaf 3 december immers niet langer rechtsgeldig. En een vrijheidsontnemende maatregel die zijn rechtsgeldigheid heeft verloren, kan die niet door een externe omstandigheid – het door eiser op 6 december opnieuw asiel aanvragen – opeens weer herwinnen.

Eiser heeft op 17 november 2023 bij aankomst op Schiphol asiel aangevraagd. Deze asielaanvraag is bij besluit van 23 november 2023 in de grensprocedure afgewezen als kennelijk ongegrond. Op 6 december 2023 heeft eiser opnieuw asiel aangevraagd. Deze asielaanvraag is ook in de grensprocedure behandeld. Bij besluit van 15 december 2023 is ook deze aanvraag afgewezen als kennelijk ongegrond.

Eiser heeft zich op het standpunt gesteld dat een lichter middel had moeten worden toegepast. Gelet op het grensbewakingsbelang van verweerder en het feit dat eiser voorafgaand aan het opleggen van de maatregel desgevraagd had aangegeven gezond te zijn, heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank af kunnen zien van het opleggen van een lichter middel. Ook heeft verweerder kunnen afzien van het doorzenden van eiser naar een open procedure nu verweerder daarmee het grensbewakingsbelang zou hebben moeten prijsgeven.

Ook volgt de rechtbank eiser niet in zijn betoog dat de grensdetentie onevenredig bezwarend is. Dat eiser de detentie psychisch steeds zwaarder valt, is onvoldoende om te stellen dat de detentie daarmee op enig moment onevenredig bezwarend is geworden.

De rechtbank heeft ambtshalve nog de vraag opgeworpen of verweerder de grondslag van de maatregel niet had moeten wijzigen nadat de beroepstermijn in de eerste asielprocedure was verlopen als ook of eiser op dit moment nog op basis van een rechtsgeldige vrijheidsontnemende maatregel vastzit. Verweerder heeft ter zitting aangegeven dat eiser geen beroep heeft ingesteld tegen het asielbesluit van 23 november 2023 en niet om een voorlopige voorziening heeft gevraagd. Verweerder erkent daarom ook dat hij heeft verzuimd de grondslag van de maatregel uiterlijk op 2 december 2023 te wijzigen naar artikel 6, zesde lid jo. artikel 6, eerste en tweede lid, van de Vw. Verweerder stelt echter dat eiser door dit gebrek niet in zijn belangen is geschaad, omdat hij op 6 december 2023 weer asiel heeft aangevraagd, waardoor sindsdien artikel 6, derde lid, van de Vw weer de juiste grondslag is. Wel is verweerder bereid om voor de periode van 3 t/m 5 december schadevergoeding te betalen. Eiser heeft daarop geantwoord dat hij wel in zijn belangen is geschaad nu hij ten onrechte vast heeft gezeten.

De rechtbank stelt vast dat niet in geschil is dat de bestreden maatregel van 3 tot 6 december 2023 heeft voortgeduurd op de verkeerde grondslag. De rechtbank volgt verweerder evenwel niet in zijn standpunt dat dit het voortduren van de maatregel vanaf 6 december niet langer onrechtmatig maakt. Naar het oordeel van de rechtbank was de op 17 november op grond van artikel 6, derde lid opgelegde maatregel vanaf 3 december immers niet langer rechtsgeldig. En een vrijheidsontnemende maatregel die zijn rechtsgeldigheid heeft verloren, kan die niet door een externe omstandigheid – het door eiser op 6 december opnieuw asiel aanvragen – opeens weer herwinnen. Dat betekent dat eiser vanaf 3 december zonder rechtsgeldige titel zijn vrijheid is ontnomen. Het beroep is gegrond en de maatregel van bewaring is met ingang van 3 december 2023 onrechtmatig. De rechtbank beveelt de opheffing van de maatregel van bewaring met ingang van 21 december 2023.

Op grond van artikel 106 van de Vw kan de rechtbank indien zij de opheffing van de maatregel van bewaring beveelt aan eiser een schadevergoeding ten laste van de Staat toekennen. De rechtbank acht gronden aanwezig om een schadevergoeding toe te kennen voor 19 dagen onrechtmatige (tenuitvoerlegging van de) vrijheidsontnemende maatregel van 19 x € 100,- (verblijf detentiecentrum) = € 1.900,-.

Contact

Als u informatie heeft die nuttig zou kunnen zijn voor andere rechtsbijstandverleners op de AC's, vernemen we dat graag. We kunnen het dan opnemen in de Signalering.

AC Contactpersoon Advocatuur(ACCA)

Monique Muller
Hans Eizenga

m.muller@mulleradvocatengouda.nl
info@advocaateizenga.nl

Juridisch Coördinatoren

Eddy Sluiter
Michelle van de Scheur
Alinda Zoetbrood

e.sluiter@rvr.org
m.vdscheur@rvr.org
a.zoetbrood@rvr.org

Met algemene vragen over zaken gerelateerd aan het AC-proces kunt u terecht bij :
juridischcoördinatorenasiel@rvr.org

Documentalist

Tabitha Maat
Nissan Atalay
Mimoun Koubaa
Anouk Ayhan

AC

Den Bosch
Schiphol
Ter Apel
Zevenaar

E-mail

tmaat@vluchtelingenwerk.nl
natalay@vluchtelingenwerk.nl
mkoubaa@vluchtelingenwerk.nl
aayhan@vluchtelingenwerk.nl

De documentaristen zijn in ieder geval altijd te bereiken via: documentaristen@vluchtelingenwerk.nl

Adres- en contactgegevens van de balies van de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand op de AA-locaties :

AC Schiphol
Duizendbladweg 100,
1171 VA BADHOEVEDORP
Tel.: 088 – 07 54215
e-mail: acschiphol@rvr.org

AC Ter Apel
Ter Apelerven 3,
9561 MC, TER APEL
Tel.: 088 – 04 39930
e-mail: acterapel@rvr.org

AC Den Bosch
Leeghwaterlaan 16
5223 BA DEN BOSCH
Tel.: 088 – 04 37819 / 18
e-mail: acdenbosch@rvr.org

AC Zevenaar
Ringbaan-Zuid 2a
6905DB ZEVENAAR
Tel.: 088 – 04 31571 / 72
e-mail : aczevenaar@rvr.org

AC Budel
Randweg-Oost 32
6021 PB Budel Cranendonck
Tel.: 088 – 04 31171 / 72
e-mail: acbudel@rvr.org

Inschrijvingsvoorwaarden

In de [inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2023](#) staan in [Bijlage 2](#) de specialisatievereisten voor asiel- en vluchtelingenrecht en in [Bijlage 2A](#) de Distributieregeling AC. De **Best Practice Guide Asiel** bevat de minimumnormen voor het verlenen van zorgvuldige en adequate rechtsbijstand in asielzaken.